Voortgangsrapportage II 2024

Gemeente Groningen

Inhoudsopgave

Voortgangsrapportage II 2024 1

Inhoudsopgave 2

Inleiding 4

Stand van zaken 4

Programma's 8

Programma 1: Economie en Ruimte 8

Deelprogramma 1.1: Economie en werkgelegenheid 8

Resultaten 8

Financiële toelichting 9

Deelprogramma 1.2: Mobiliteit 10

Resultaten 11

Financiële toelichting 11

Deelprogramma 1.3: Wonen 12

Resultaten 13

Financiële toelichting 14

Programma 2: Leefomgeving en Veiligheid 16

Deelprogramma 2.1: Kwaliteit van de leefomgeving 16

Resultaten 16

Prestatie indicatoren 17

Financiële toelichting 17

Deelprogramma 2.2: Veiligheid 19

Financiële toelichting 19

Programma 3: Vitaal en Sociaal 20

Deelprogramma 3.1: Werk en inkomen 20

Resultaten 21

Prestatie indicatoren 21

Financiële toelichting 23

Deelprogramma 3.2: Onderwijs 26

Resultaten 26

Prestatie indicatoren 27

Financiële toelichting 27

Deelprogramma 3.3: Welzijn, gezondheid, zorg en diversiteit 29

Resultaten 29

Prestatie indicatoren 30

Financiële toelichting 32

Deelprogramma 3.4: Sport en bewegen 35

Resultaten 35

Prestatie indicatoren....36
Financiële toelichting....36
Deelprogramma 3.5: Cultuur en evenementen....37
Resultaten....38
Prestatie indicatoren....38
Financiële toelichting....39
Programma 4: Dienstverlening en bestuur....40
Deelprogramma 4.1: Dienstverlening....40
Prestatie indicatoren....40
Financiële toelichting....40
Deelprogramma 4.2: College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing....41
Financiële toelichting....41
Deelprogramma 4.3: Algemene inkomsten en post onvoorzien....44
Financiële toelichting....44
Deelprogramma 4.4: Overhead en ondersteuning organisatie....45
Financiële toelichting....45
Paragrafen....46
Paragraaf 1: Wijkontwikkeling en wijkvernieuwing....46
Paragraaf 2: Duurzaamheid....46
Paragraaf 9: Bedrijfsvoering....46
Begrotingsonrechtmatigheid....47
Slot en nacalculaties....48
Aanbevelingen Rekenkamer....48
Hervormingen....49

Inleiding

In deze tweede voortgangsrapportage 2024 van de gemeente Groningen informeren wij u over de voortgang van de begroting en geven wij een prognose van het resultaat over 2024.
De voortgangsrapportage heeft de functie van het verstrekken van actuele informatie over de stand van zaken en voortgang van de begroting.

Leeswijzer

De voortgangsrapportage begint met een stand van zaken. In de programma's geven we de verwachte afwijkingen per programma weer zowel op de uitvoering van beleidsdoelen als op de financiën. Daarna gaan we in op de stand van zaken rondom de paragrafen Wijkontwikkeling en wijkvernieuwing, Duurzaamheid en Bedrijfsvoering.
De afwijkingen in de uitvoering van beleidsdoelen lichten we toe en geven we aan door gekleurde icoontjes (stoplichtenrapportage).

betekent dat we de doelstelling naar verwachting gaan halen.
betekent dat voor het behalen van de doelstelling bijsturing noodzakelijk is.
betekent dat het halen van de doelstelling vermoedelijk niet mogelijk is.

De doelstellingen die we verwachten te behalen melden we hier niet. Daarnaast geven we een toelichting op de verwachte financiële afwijkingen vanaf 500 duizend euro ten opzichte van de begroting en op bestuurlijk relevante afwijkingen. Dit betekent dat niet bij alle beleidsvelden toelichtingen zijn opgenomen.

Stand van zaken

In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de financiële prognose 2024 op basis van de gegevens die we presenteren in de programma's. Vervolgens geven we een toelichting op de grootste beleidsmatige ontwikkelingen en een toelichting bij de belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Hoofdlijnen prognose resultaat

Verwacht resultaat 2024

Met de ingang van de VGR-II is de werkwijze rondom meerjarige projecten aangepast. Het resultaat op meerjarige projecten wordt naar de Algemene Bestemmingsreserve geboekt. Dit is conform het kader voor resultaatbepaling en resultaat bestemming. Het jaarrekeningresultaat wordt hierdoor niet onnodig beïnvloed. Voor de samenwerkingsverbanden komen we later dit jaar met een voorstel om anders om te gaan met deze resultaten.

Wij verwachten een plus van 59,4 miljoen euro bruto resultaat, op een begroting van 1,3 miljard euro. In de eerste voortgangsrapportage gingen we uit van een 45,6 miljoen plus euro bruto. Het voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door bijdragen vanuit het Rijk zoals het gemeentefonds en de BUIG. Ook spelen externe factoren een rol bij het positieve resultaat, zoals prijsstijgingen, krapte op de arbeidsmarkt en schaarste van materialen. Dit heeft impact op de uitvoerbaarheid en doorlooptijd van zowel onze geplande projecten alsook op (bouw en ontwikkelprojecten) van andere Groningse organisaties en particulieren, met als gevolg vertraging in de uitvoering.

We zijn steeds eerder in staat om het financiële resultaat te voorspellen en dat geeft ons ook mogelijkheden om financieel bij te sturen in het lopende boekjaar. We werken aan een voorstel om bijvoorbeeld de samenwerkingsverbanden en de uitkomsten van de decembercirculaire 's zodanig te verwerken dat dit niet onnodig leidt tot plussen en minnen. Ook doen we een voorstel om een deel van de nu voorspelde plus toe te voegen aan onze reserves als "spaarpot" voor de komende financieel moeilijkere jaren.

Grootste afwijkingen

Het resultaat na aftrek van de met uw raad afgesproken toegestane bestemmingen wordt ingeschat op 59,4 miljoen euro voordelig. Na aftrek van resultaat dat niet vrij besteedbaar is, resteert een voordelig resultaat van 42,1 miljoen euro. Het grootste voordeel hierin is op het gemeentefonds met 18,6 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door effecten vanuit de mei circulaire 2024 en septembercirculaire 2024. Een ander groot voordeel is de BUIG met 8,1 miljoen euro.

Het definitieve BUIG budget is 9,6 miljoen hoger dan het voorlopige budget, de stijging van de uitgaven is minder sterk dan de stijging van het budget.

Andere voordelen die we voorzien zijn het parkeerbedrijf 5 miljoen euro, dit terugkerende voordeel is aanleiding voor het doorvoeren van inhoudelijk aanpassingen. Een voordeel op Treasury 4,4 miljoen mede als gevolg van een bewust gekozen strategie zijn er op het juiste moment nieuwe leningen aangetrokken tegen een gunstiger tarief. Programma nieuwkomers 3,3 miljoen, WMO 2,3 miljoen euro, nacalculatie loon en prijscompensatie 2 miljoen euro en beschermd wonen 1,8 miljoen euro.

Het grootste nadeel dat we voorzien is 7,4 miljoen euro op de jeugdzorg. Hiernaast voorzien we nog enkele nadelen namelijk 0,8 miljoen op de personeelskosten voor de sociale werkvoorzieningen en 0,6 miljoen op de bijzondere bijstand.

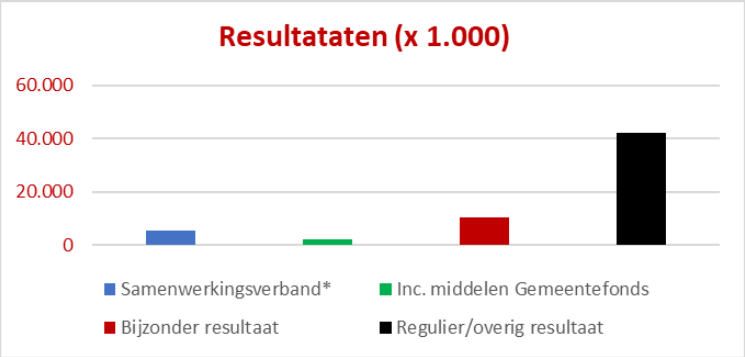
Afwijkingen in relatie tot de begroting 2025
Er zijn een aantal grote afwijkingen die invloed hebben op de begroting voor de komende jaren. Jeugdzorg is hier een voorbeeld van maar ook studie toeslag en de bijzonder bijstand. De structurele afwijkingen zijn dan ook betrokken bij het opstellen van de begroting 2025.

Financiële situatie op langere termijn
De prognose van het resultaat over 2024 geeft net als bij de begroting 2025, een vertekend beeld van de werkelijke gemeentefinanciën voor de komende jaren. Vanaf 2028 is namelijk sprake van een structureel tekort in de gemeentefinanciën. Voor de jaren 2026 en 2027 is de begroting incidenteel sluitend. De tekorten worden onder andere veroorzaakt door landelijke kortingen op het gemeentefonds. De opgaven voor de gemeente zijn groot waarbij de financiën van de gemeente onder zware druk staan. Daarbovenop komt nog dat gemeenten wettelijke taken krijgen opgelegd van het Rijk, zonder dat daar voldoende budget tegenover staat. Voorbeeld hiervan is de jeugdzorg, maar ook de invoering van de Omgevingswet. Dit hebben we ook terug gezien in de knelpunten voor de begroting 2025.

Prognose resultaat 2024 voor bestemming per programma

Onderstaande tabel en grafiek daaronder laat per programma het resultaat voor bestemming zien.

Programma (bedragen x € 1.000)	Prognose resultaat
01 Programma Economie en Ruimte	**14.622**
01.1 Economie en werkgelegenheid	2.218
01.2 Mobiliteit	5.704
01.3 Wonen	6.700
02 Leefomgeving en Veiligheid	**-197**
02.1 Kwaliteit van de leefomgeving	-674
02.2 Veiligheid	477
03 Vitaal en Sociaal	**15.447**
03.1 Werk en inkomen	9.143
03.2 Onderwijs	1.474
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	2.507
03.4 Sport en bewegen	2.127
03.5 Cultuur	196
04 Dienstverlening en bestuur	**29.604**
04.1 Dienstverlening	442
04.2 College, raad, wijkvernieuwing	24.889
04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	4.108
04.4 Overhead en ondsteuning organisatie	165
Eindtotaal	**59.476**

De prognoses lichten we toe in de hoofdstukken per programma verderop in dit document, daarom beperken wij ons hier tot de prognose van de resultaten in grafiek- en tabelvorm.

Beïnvloedbaarheid resultaat

Met de ingang van de VGR-II is de werkwijze rondom meerjarige projecten aangepast in het kader voor resultaatbepaling en resultaatbestemming. Deze bedragen worden naar de Algemene Bestemmingsreserve geboekt. Later dit jaar volgt een voorstel om de werkwijze rondom het resultaat op samenwerkingsverbanden aan te passen.

Besteedbaar resultaat

Het resultaat wordt onderverdeeld in een vijftal resultaat categorieën. Per categorie gelden regels voor de besteedbaarheid hiervan. Dit is vastgelegd in het kader voor resultaatbepaling en resultaat bestemming, welke voor de meerjarige projecten onlangs is gewijzigd. De wijziging omtrent de resultaten voor de samenwerkingsverbanden worden in december van dit jaar opgenomen in de financiële verordening.

Resultaatcategorie (bedragen x 1.000 euro)	Verwacht resultaat	Besteedbaar	Niet besteedbaar
Samenwerkingsverband	5.261	0	5.261
Inc. middelen Gemeentefonds	1.871	0	1.871
Meerjarig project*	0	0	0
Bijzonder resultaat	10.183	0	10.183
Regulier/overig resultaat	42.161	42.161	0
Totaal resultaat	**59.476**	**42.161**	**17.315**
**na boeking in de reserve*			

Om u een compleet beeld te geven welke bedragen er voor de meerjarige projecten in de Algemene Bestemmingsreserve worden geboekt, ziet u hieronder een tabel met de resultaten.

Meerjarig project	Stand van VGR2
Wietexperiment	-
Dijkpark Ten Boer bewonersfonds	121
Huiselijk geweld	150
Westerhaven	150
Biodiversiteit Stadspark	161
Project Dafinci	216
Meerjarig project "Opruimen SBR korrels kunstgrasvelden"	439
Project Wet Open Overheid	561
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	800
Brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen	1.319
Project E-suite	1.729
Eindtotaal	**5.646**

Hieronder ziet u in diverse tabellen hoe de niet besteedbare resultaten tot stand zijn gekomen.

Bijzondere resultaten	Stand van VGR2
ESF	-
Vrijval deel reserve gresco	-
Werk- en ontwikkelprogramma	64
Vrijval kapitaallasten	115
Circulaire Economie	200
IbdH	250
Lewenborg	250
Overige wijken	250
Energie	300
Spaarregeling ringwegen	454
Grondzaken	500
Stadshavens	500
Plankosten Kardinge	1.300
Suikerzijde	1.500
Flexwonen	4.500
Eindtotaal	**10.183**

Samenwerkingsverband	Stand van VGR2
Akkoord van Groningen	30
Laaggeletterdheid Regio	70
VO	1.075
MO	4.086
Eindtotaal	**5.261**

Inc midd GemFnds	Stand van VGR2
Inburgering	47
Ny Begun Sociale Agenda	114
Schuldhulpverlening	1.710
Eindtotaal	**1.871**

Begrotingsrechtmatigheid

Het onderdeel begrotingsrechtmatigheid komt naar voren in de paragraaf Bedrijfsvoering, verderop in deze rapportage.

Onzekerheden in de prognose

Bouwleges

Door de onzekerheden in de bouwsector dalen het aantal vergunningaanvragen waardoor de verwachting is dat de legesopbrengsten afnemen. De omvang is nog niet te bepalen waardoor het financiële effect hiervan ontbreekt en de bouwleges als pm post in het resultaat is verwerkt.

Kosten ICT dienstverlening

Op dit moment zijn kosten zijn gebaseerd op geleverde dienstverlening en werkzaamheden van de huidige leverancier. De kosten in het kader van voorbereidende werkzaamheden van de transitie naar nieuwe leveranciers voor het resterende jaar, zijn lastig in te schatten aangezien hier per ingediende aanvraag bij de huidige leverancier afspraken over worden gemaakt.

Voorziening wachtgelden en pensioenen ex-wethouders (APPA)

Voor de dekking van wachtgeldverplichtingen van voormalig wethouders hebben wij een voorziening getroffen. Ook voor de dekking van pensioenlasten van (oud-)wethouders hebben we een voorziening. De hoogte van de pensioenvoorziening kan pas bepaald worden na het verschijnen van de decembercirculaire, op basis van de op dat moment geldende rentestand. Voor de wachtgeld voorziening is dit afhankelijk van het beroep dat per einde jaar nog op de voorziening wordt gedaan.

Programma's

Programma 1: Economie en Ruimte

We schrijven hier niet over het lopende beleid, maar gaan in op de ontwikkelingen die het afgelopen half jaar de revue zijn gepasseerd en de financiële afwijkingen op het lopende beleid.

Deelprogramma 1.1: Economie en werkgelegenheid

Op Prinsjesdag 2024 zijn de meest recente prognoses voor de Nederlandse economie bekend gemaakt: de verwachte economische groei in 2024 is 0,6 procent en de jaren daarna (2025-2028) vertonen een stabiele groei van circa anderhalf procent. De staatsschuld loopt naar verwachting op van 45,0 procent van het nationaal inkomen in 2024 en 46,7 procent in 2025 naar 51,1 procent in 2028. De koopkracht stijgt in 2024 met 2,4 procent en in 2025 met 0,7 procent. In de jaren daarna (tot 2028) wordt per jaar een koopkrachtstijging van 1,8 procent verwacht. Het vertrouwen van ondernemers loopt op, maar is met -3,4 procent nog steeds aan de sombere kant. Vooral in de bouwnijverheid en groothandel nam het vertrouwen toe. In de cultuur, sport en recreatie en zakelijke dienstverlening daalde de stemming het sterkst. De grootste belemmeringen in de bedrijfsvoering die momenteel door ondernemers worden ervaren zijn een tekort aan arbeidskrachten en onvoldoende vraag.

Op de plannen die op Prinsjesdag zijn gepresenteerd wordt door werkgevers met gemengde gevoelens gereageerd. Enerzijds is men positief over het geheel of gedeeltelijk terugdraaien van lastenverzwarende maatregelen, het voornemen de regeldruk te verminderen en de aandacht voor de behoefte van bedrijven aan fysieke ruimte. Anderzijds zijn er zorgen met betrekking tot het verdienvermogen van ons land door bezuinigingen op kennis, innovatie en onderwijs en de houding van dit kabinet naar Brussel. Daarbij is de verwachting dat de voorgenomen btw-verhoging (in 2026) voor logies, sport en cultuur deze sectoren zwaar zullen raken.

De gemeente Groningen kent al enkele jaren een aanzienlijke groei. Momenteel bedraagt het aantal werknemers binnen de gemeente 176.521, wat neerkomt op een jaargroei van 3,4%. Ook voor de komende jaren wordt verwacht dat deze groei zal voortzetten. Prognoses wijzen uit dat het aantal werknemers rond 2040 naar verwachting zal toenemen tot circa 200.000. Daarnaast is het aantal bedrijven dit jaar opnieuw gestegen, met een groei van 5,28% en een toenemende druk op de vastgoedmarkt.

Tegelijk neemt ook het aantal faillissementen in de gemeente toe van 0,5 per 10.000 inwoners in 2023 naar 0,8 in 2024. Dit terwijl een stijging zich in Nederland nauwelijks voordoet.

Voor kantoorgebouwen is er enige verlichting te constateren, met een leegstand van 5.31%, net boven het niveau van frictieleegstand. Daarentegen is de markt voor bedrijfsruimten aanzienlijk krapper, met een leegstand van slechts 2.31%. De combinatie van beperkte ruimte en de groei van het aantal werknemers zorgt ervoor dat het aantal vierkante meters per werknemer blijft afnemen. Dit kan gedeeltelijk worden toegeschreven aan de toename van thuiswerken, waarbij ongeveer 50% van de werknemers één tot twee dagen per week vanuit huis werkt.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)	Behalen we onze doelen
Economische ontwikkeling		
Het behouden en creëren van duurzame en innovatieve werkgelegenheid.	We geven ondersteuning bij de herinrichting van het Koopmansplein in Ten Boer.	

	Toelichting: Om de herinrichting van het Koopmansplein te starten moet er is gewacht worden op de versterkingsoperatie van het gebied. Dit is vertraagd en begint najaar 2024. Vanuit EZ zijn we wel goed betrokken bij hetgeen er speelt bij de ondernemers	
	We starten een pilot in grensoverschrijdende samenwerking binnen de gezondheidseconomie.	
	Toelichting: Momenteel wordt gewerkt aan het intern en extern ophalen van de behoefte voor een samenwerking met Duitse partners. Gesprekken hierover zijn recent gestart en komen te vroeg om een pilot op te starten in 2025.	
Faciliteren van toekomstbestendige economische groei	We verkennen de kansen en behoeften die er zijn in de cross-over creativiteit en gezondheidseconomie door brainstormsessies te organiseren, en formuleren daar mogelijke projecten op. **Toelichting:** Op dit moment ligt er geen acute behoefte vanuit de zorg voor creativiteit binnen de bedrijfsvoering.	
In Groningen is volop ruimte voor ontspanning	We werken de komende jaren aan het vernieuwen of versterken van een aantal belangrijke voorzieningen in onze gemeente.	
	Toelichting: nieuwe huisvesting van de Oosterpoort, sportcentrum Kardinge en Martiniplaza wordt i.v.m. benodigde investeringslasten opnieuw tegen het licht gehouden.	

Financiële toelichting

Deelprogramma 1.1 Economie en werkgelegenheid Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
01.1.1 Economische Ontwikkeling	7.227	8.719	8.334	385
01.1.2 Ruimtelijke econ. ontwikkeling	4.542	4.514	4.597	-82
01.1.3 Grondzaken	14.888	14.652	14.152	500
01.1.4 Overige Economie	13.158	13.158	11.658	1.500
Totaal lasten	**39.815**	**41.044**	**38.741**	**2.302**
Baten				
01.1.1 Economische Ontwikkeling	896	896	896	0
01.1.2 Ruimtelijke econ. ontwikkeling	1.307	1.301	1.215	-86
01.1.3 Grondzaken	5.158	5.268	5.268	0
01.1.4 Overige Economie	250	250	250	0
Totaal baten	**7.611**	**7.714**	**7.629**	**-85**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	371	371	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 1.1	**-32.204**	**-33.700**	**-31.484**	**2.217**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

1.1.3 Grondzaken	Lasten	Baten
Grondbedrijf	500	0
Bij de herzieningen van de grondexploitaties in 2024 is gebleken dat de verliesvoorzieningen met 0,5 miljoen euro verlaagd kunnen worden. Bij de jaarrekening 2024 worden de grondexploitaties geactualiseerd (technisch herzien) om een juiste waardering te verkrijgen. Deze actualisatie zal leiden tot een daadwerkelijke mutatie in de verliesvoorzieningen en kan afwijken van het bedrag zoals nu berekend. Wij leggen de raad dit jaar nog een begrotingswijziging voor om het verwachte voordelige resultaat van 0,5 miljoen euro met de reserve Grondzaken te verrekenen		

1.1.4 Overige economie	Lasten	Baten
Suikerzijde	1500	0
Op 21 december 2022 heeft de raad de gebiedsbegroting De Suikerzijde vastgesteld. Gedurende de exploitatieperiode van de gebiedsbegroting kan incidenteel vrijval van financiële middelen plaatsvinden. Deze incidentele vrijval zal dit jaar naar verwachting 1,5 miljoen euro bedragen. Wij leggen de raad dit jaar nog een begrotingswijziging voor om het verwachte voordelige resultaat van 1,5 miljoen euro toe te voegen aan de beklemde reserve Suikerzijde.		

Deelprogramma 1.2: Mobiliteit

Onlangs vierde onze gemeente de feestelijke opening van de nieuwe Zuidelijke Ringweg. Vanaf 1 september jl. om 21.05 uur is de weg namelijk weer open voor het autoverkeer. In de afgelopen jaren is hard gewerkt om de bereikbaarheid, doorstroming, leefbaarheid en veiligheid van onze regio te versterken met de ombouw van de Zuidelijke Ringweg inclusief het Julianaplein. Nu de ombouw bijna voltooid is, hebben we een solide basis voor de toekomst als het gaat om de bereikbaarheid van de stad. Ook tijdens de ombouw zelf, hebben we als regio grote successen geboekt. Mede door de inzet van Groningen Bereikbaar is voorkomen dat het verkeer in en rond Groningen vast is komen te staan. Met een duidelijke communicatiecampagne, maar ook door inwoners, scholieren, studenten en forenzen gebruik te laten maken van alternatieve vormen van vervoer, is Groningen ook tijdens de langdurige verbouwing van de ringweg goed bereikbaar gebleven.

In het kader van onze Mobiliteitsvisie zijn de afgelopen periode grote stappen gemaakt. Steeds meer onderdelen uit de uitvoeringsprogramma's die gekoppeld zijn aan de Mobiliteitsvisie komen in voorbereiding of zijn inmiddels in uitvoering. Het gevolg daarvan is ook terug te zien in de raadsagenda: uitvoeringskredieten zijn aangevraagd en voorlopige en/of definitieve ontwerpen zijn vastgesteld. De uitvoering van het coalitieakkoord met betrekking tot het Programma Mobiliteit ligt daarmee goed op koers.

Ten aanzien van de spoorse projecten in onze regio gebeurt er momenteel erg veel. Zo wordt gewerkt aan de verbetering van het bestaande spoor, met name tussen Zwolle en Meppel, en wordt onder de vlag van de Wunderline de kwaliteit van de huidige spoorlijn tussen Groningen, Leer en Bremen verbeterd. Aan de hand van de resultaten uit de onderzoeken naar de Nedersaksenlijn en de Lelylijn gaat het kabinet met onze regio bespreken hoe we Noordelijk Nederland beter via het spoor kunnen ontsluiten. Op Prinsjesdag werd de Nedersaksenlijn zelfs in de Troonrede genoemd.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
Effect op de directe omgeving	
Herwinnen van de openbare ruimte en zorgen voor voldoende goede fietsparkeervoorzieningen	
Toelichting: Met betrekking tot de realisatie van de Fietsenstalling Herestraat hebben de voorbereidingen meer tijd gekost dan vooraf was gedacht. Naar verwachting zal besluitvorming over het ontwerp inclusief de bijbehorende kredietaanvraag daarom pas begin 2025 plaatsvinden in de raad. Ook de uitbreiding van de fietsenstalling bij station Groningen Noord staat gepland voor 2025. ProRail is voornemens deze werkzaamheden uit te voeren tegelijkertijd met het verbeteren van de toegankelijkheid van de perrons tijdens de Treinvrije Periode (TVP) in het voorjaar.	

Financiële toelichting

Deelprogramma 1.2 Mobiliteit

Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
01.2.1 Vervoerswijzen	7.156	7.566	7.566	0
01.2.2 Impact op de directe omgeving	23.929	23.506	21.256	2.250
01.2.3 Slim en duurzaam	14.526	14.513	14.059	454
Totaal lasten	**45.611**	**45.585**	**42.881**	**2.704**
Baten				
01.2.1 Vervoerswijzen	0	0	0	0
01.2.2 Impact op de directe omgeving	31.163	31.163	34.162	3.000
01.2.3 Slim en duurzaam	790	1.177	1.177	0
Totaal baten	**31.953**	**32.340**	**35.339**	**3.000**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	110	1.026	1.026	0
Totaal onttrekkingen	0	326	326	0
Totaal deelprogramma 1.2	**-13.769**	**-13.945**	**-8.241**	**5.705**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

1.2.2 Impact op de directe omgeving	Lasten	Baten
Parkeerbedrijf	2.450	2.600
Bij het Parkeerbedrijf verwachten we een voordeel van ca. 5 miljoen euro. Enerzijds zien we een omzetstijging uit het belparkeren (2,2 miljoen euro), onder andere vanwege een aanpassing van het tarief ten opzichte van de begroting. Ook neemt de omzet van het kortparkeren in parkeergarages toe (0,4 miljoen euro), met name bij de parkeergarage Forum. Daarnaast nemen de lasten toe met 450 duizend euro, vooral verklaard door extra maatregelen brandveiligheid in de buurstallingen. Tot slot is aan de lastenkant bij het opstellen van de begroting rekening gehouden met een incidenteel positief resultaat van 2,9 miljoen euro.		
Parkeerhandhaving	-200	400
In 2024 verwachten we hogere opbrengsten uit naheffingsaanslagen parkeerbelasting door een hoger tarief en de inzet van de tweede scanauto (400 duizend euro). Hiertegenover staan hogere lasten van 200 duizend euro door extra inzet van personeel voor parkeerhandhaving.		

1.2.3 Slim en duurzaam	Lasten	Baten
Spaarregeling ringwegen	454	
Jaarlijks sparen we een bedrag voor toekomstige investeringen ten behoeve van de Oosterhamrikzone, ontsluiting hoofdstation zuidzijde en aanpak westelijke ringweg onder de noemer ringsparen. Voor 2024 verwachten we het volledige budget van 454 duizend euro te kunnen sparen.		

Deelprogramma 1.3: Wonen

De overspannen woningmarkt klonk luid en duidelijk in de troonrede van dit jaar. Meer en sneller bouwen is waar het kabinet naar streeft. Daarbij is er ook oog voor de betaalbaarheid van deze woningen. De ruimte om te bouwen is echter schaars én er is sprake van een ‘overweldigende, door de jaren heen gegroeide complexiteit van regels en procedures’ aldus de koning.

Deze woorden waren zeer herkenbaar voor Groningen. De woningbehoefte is en blijft groot. Groningen groeit stevig door. Het is onze prioriteit om voldoende woningen toe te voegen. Samen met corporaties en ontwikkelaars zetten we ons hier ten volle voor in. De uitgebreide procedures maken dat het jaren duurt om woningen toe te voegen. Via onder meer de ‘versnellingstafel’ maken we afspraken over het versnellen van de realisatie van het nieuwbouwprogramma.

We gaan voor woningen in verschillende segmenten (grondgebonden, appartement) en categorieën (koop, huur, sociale huur), zodat we alle doelgroepen kunnen bedienen. Het grootste deel van de nieuwbouwwoningen moet landen in onze grote ontwikkelzones Suikerzijde, Stadshavens, Reitdiepzone, De Held en Meerstad. Voor Suikerzijde zijn in september de eerste woningen in de verkoop gegaan en hier was veel belangstelling voor.

Naast de ontwikkelzones worden er ook woningen toegevoegd op andere ontwikkellocaties en in de dorpen. Via ontwikkelvisies per dorp worden de huidige bewoners betrokken en worden er nieuwbouwplannen opgesteld die passen bij de aard en schaal van het dorp.

In de noordelijke wijken worden er verouderde woningen gesloopt en vervangen door moderne, energiezuinige nieuwbouw. Bij deze vervanging worden er meer woningen teruggebouwd. Dit noemen we verdichting. Zo bieden we meer mensen de mogelijkheid hier hun thuis te vinden.

Netcongestie

Doordat het elektriciteitsnet steeds voller raakt, worden er door Enexis sinds eind 2023 geen nieuwe aansluitingen voor grootverbruikers meer afgegeven. De verwachting is dat deze situatie minimaal zeven jaar gaat duren, totdat de netverzwaring is uitgevoerd. Netcongestie raakt veel van onze verduurzamingsopgaven en geplande mobiliteits- en woningbouwontwikkelingen.

Op dit moment maken wij de consequenties en risico's die netwerkcongestie heeft voor de gemeente Groningen inzichtelijk en gaan we na hoe we zo goed mogelijk kunnen omgaan met de consequenties van netcongestie. De focus ligt op de verzwaring van het elektriciteitsnet.

Dit doen we door te kijken hoe we als gemeente de netbeheerders zo goed mogelijk kunnen faciliteren (onder andere door het zo snel mogelijk afgeven van vergunningen). Ook experimenteren we met innovatieve oplossingen; hierbij valt denken aan energiehubs en innovatieve netwerken.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
Stimuleren woningmarkt	
Toevoegen van voldoende woningen (gemiddeld 1.500 per jaar tot en met 2030). In 2024 verwachten we circa 1.400 nieuwbouw woningen op te leveren	
Toelichting: Het aantal nieuwbouwwoningen dat naar verwachting opgeleverd zal worden in 2024 is minder dan in eerste instantie werd verwacht, en ligt naar verwachting rond de 700 tot 900 (o.a. afhankelijk van de wijze waarop nieuwe onzelfstandige eenheden worden meegeteld). Bij een aantal (grote) projecten is de planning gewijzigd waardoor de aantallen voor 2024 gedaald zijn. Tevens zijn 250 flexwoningen geheel uit de planning verdwenen. Vanuit nieuwe inzichten wordt in de toekomst vaker ingezet op reguliere woningen i.p.v. flexwoningen.	
Toevoegen van netto gemiddeld 200 - 240 sociale huurwoningen.	
Toelichting: Het netto aantal sociale huurwoningen dat in 2024 opgeleverd wordt ligt naar verwachting rond de 200 woningen.	

Financiële toelichting

Deelprogramma 1.3 Wonen

Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
01.3.1 Stimuleren/reguleren woningmrk	4.949	7.759	6.059	1.700
01.3.2 Doelgroepen	6.428	8.433	3.934	4.499
01.3.3 Kwaliteit en duurzaamheid	15.998	22.240	22.040	200
01.3.4 Overig Wonen	19.177	20.247	19.147	1.100
Totaal lasten	**46.552**	**58.680**	**51.180**	**7.500**
Baten				
01.3.1 Stimuleren/reguleren woningmrk	500	2.239	2.239	0
01.3.2 Doelgroepen	609	2.616	2.616	0
01.3.3 Kwaliteit en duurzaamheid	8.007	12.326	12.326	0
01.3.4 Overig Wonen	17.987	17.987	17.987	0
Totaal baten	**27.103**	**35.167**	**35.167**	**0**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	600	600	600	0
Totaal onttrekkingen	0	253	253	0
Totaal deelprogramma 1.3	**-20.049**	**-23.860**	**-16.360**	**7.500**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

1.3.1 Stimuleren/reguleren woningmarkt	Lasten	Baten
Bestuurlijke boetes	PM	
Op 21 december 2022 heeft de raad besloten de bestuurlijke boete voor de Huisvestingsverordening in te voeren. Het doel van deze bestuurlijke boete is het tegengaan van ongewenste effecten op de woningmarkt in Groningen. Inmiddels is de bestuurlijke boete een volledig kalenderjaar toegepast en heeft een evaluatie plaatsgevonden.		

Uit deze evaluatie volgde onder meer de aanbeveling om een apart en lager boetetarief (250 euro) in te stellen bij snel gelegaliseerde situaties waarbij er geen verstoring van de woningmarkt is. Door effectuering van deze maatregel verwachten wij dit jaar de oorspronkelijk begrote opbrengst uit de bestuurlijke boetes (500 duizend euro) niet te gaan halen. Het is momenteel nog niet mogelijk om het financiële effect hiervan in te schatten. Dus is dit op PM gezet.		
Meer betaalbare woningen	800	
Op basis van het initiatiefvoorstel om 2.500 betaalbare woningen extra te bouwen in de gemeente Groningen heeft de raad extra budget beschikbaar gesteld. Het initiatiefvoorstel beslaat een periode van 25 jaar. Om deze woningen te kunnen realiseren doen wij onderzoek naar de oprichting van een betaalbaar wonen fonds. Momenteel wordt het voorstel voor dit fonds uitgewerkt waardoor we verwachten dat dit jaar het beschikbare budget slechts voor een klein deel besteed zal worden.		
Skaeve Huse	400	
Sinds een aantal jaar werken we o.a. met woningcorporatie Lefier aan de realisatie van de nieuwe woonvorm Skaeve Huse. Wij verwachten de hiervoor beschikbare gestelde intensiveringsmiddelen dit jaar nog niet volledig in te kunnen zetten omdat de bouw van de woningen waarschijnlijk start in 2025.		
Stadshavens	500	0
Voor de gebiedsontwikkeling van Stadshavens zijn gefaseerd middelen beschikbaar gesteld. De (kapitaal)lasten die hier op drukken zijn nog beperkt omdat het project zich nog in de opstartfase bevindt. Daarom verwachten wij eind 2024 een incidentele vrijval van 0,5 miljoen euro. Wij leggen de raad dit jaar nog een begrotingswijziging voor om het verwachte voordelige resultaat van 0,5 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Eemskanaalzone.		
1.3.2 Doelgroepen	**Lasten**	**Baten**
Flexwonen	4.500	
In de begroting 2024 is voor de realisatie van flexwoningen 4,5 miljoen euro beschikbaar gesteld. Onder meer vanwege nog lopende onderhandelingen met het Ministerie van Justitie en Veiligheid en een nog te sluiten overeenkomst met een woningcorporatie verwachten wij de middelen pas in te kunnen zetten in 2025.		
1.3.4 Overig wonen	**Lasten**	**Baten**
Bouwleges		
In 2024 verwachten we een daling in het aantal vergunningaanvragen, met name voor de grote bouwprojecten. Dit zal leiden tot lagere legesopbrengsten, waarvan op dit moment de omvang nog niet te bepalen is. De daling van het aantal vergunningaanvragen wordt vooral veroorzaakt door de huidige onzekere marktomstandigheden in de bouwsector. Het is momenteel nog niet mogelijk om het financiële effect hiervan in te schatten. Dus is dit op PM gezet.		
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	800	
In februari 2023 heeft de raad het uitvoeringsprogramma routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed als meerjarig exploitatieproject vastgesteld, met een totale omvang van 2,1 miljoen euro. Voor de uitvoering van deze routekaart is in de begroting 2024 1,3 miljoen euro beschikbaar. Naar verwachting zal in 2024 circa 500 duizend euro worden besteed. Dit betreft een meerjarig exploitatieproject waarvan het zwaartepunt in 2025 ligt. De meeste kosten zullen in dat jaar geboekt worden.		

Energie	300
Het energieverbruik is in het 1e half jaar van 2024 lager dan begroot. Dit is het gevolg van een relatief warm voorjaar. Daarnaast zijn diverse verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd zoals het plaatsen van zonnepanelen, verdeling openbare verlichting en het plaatsen van slimme gebouwbeheersystemen (Artificial Intelligence). Afhankelijk van de temperatuur in de 2e helft van het jaar en afrekeningen over voorgaande jaren van de energieleverancier, verwachten wij eind 2024 een incidenteel voordeel.	

Programma 2: Leefomgeving en Veiligheid

Deelprogramma 2.1: Kwaliteit van de leefomgeving

Onder regie van de provincie zijn de gebiedsplannen voor de transitie van het landelijk gebied gereed. Het Rijk heeft echter het Nationaal Programma Landelijk Gebied geschrapt. Het is vooralsnog onduidelijk hoe uitvoering gegeven kan worden aan deze gebiedsplannen. Wel is er aanvullend budget beschikbaar voor agrarisch natuurbeheer en groen-blauwe dooradering.
In juni 2024 is de Europese natuurherstelwet van kracht geworden. Lidstaten zijn verplicht om maatregelen te nemen om beschadigde ecosystemen te herstellen.

Zowel de hoeveelheid als de kwaliteit van ons drinkwater staat onder druk. Om deze reden hebben we in 2024 intensievere samenwerking gezocht met waterschappen en waterbedrijf om meer grip te krijgen op ons watersysteem.

In Groningen-West was tot 31 januari 2024 een convenant van kracht over de geluid- en geursituatie in relatie tot woningbouw. In tegenstelling tot geluid geldt voor geur geen wettelijk kader. We werken aan nieuw geurbeleid om toekomstige bewoners te beschermen, maar ook ruimte te blijven bieden voor bedrijfseconomische ontwikkelingen.

De versterkingsproblematiek zorgt voor een grotere opgave voor monumenten, karakteristiek en archeologie in de voormalige gemeente Ten Boer.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
Leefkwaliteit	
Landschappelijke waarden borgen en herstellen	
Toelichting: We werken samen met provincie en andere partners aan het provinciaal programma landelijk gebied. De gebiedsplannen zijn gereed, maar het is nog onduidelijk wat de vervolgstappen worden nu het Rijk het NPLG heeft afgeschaft. De overige activiteiten lopen volgens planning	
Een openbare ruimte waar meer ruimte is voor groen, sporten, spelen en ontmoeten	

Toelichting: 1. De herinrichting van het Damsterplein start in 2025. 2. De pilot voor zwemmen in de Springervijver in het Stadspark kan pas plaatsvinden in 2025. Er blijkt geen recreatieve bestemming op het water in het Stadspark te zitten. Voor de Springervijver moet dit moet aangevraagd worden bij de provincie. De overige activiteiten lopen volgens planning.	
Erfgoed draagt bij aan de kwaliteit en leefbaarheid van onze gemeente, nu en straks.	
Toelichting: Capaciteitsproblemen zorgen voor vertraging van de bouwhistorische verwachtingenkaart van de 17e-eeuwse stad. Cultuurhistorische waarden verbinden aan landschappelijke waarden en maatwerk leveren om deze in het omgevingsplan te borgen. Voorbereidend werk is opgestart, maar de weerbarstigheid van implementatie met omgevingswet zorgt ervoor dat het dit jaar niet kan worden afgerond.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2024	Prognose 2024
Leefkwaliteit		
% urgente wateroverlast- en hittestresslocaties aangepakt	20%	
Toelichting: In de Uitvoeringsagenda 'Klimaatbestendig Groningen 2020-2024 zijn urgente wateroverlast- en hittestresslocaties gedefinieerd. Na onderzoek blijkt dat het niet gaat om afgekaderde locaties, maar om in totaal 22 gebieden (circa 1/3e van de stad Groningen). Dit verandert de oorspronkelijke opgave en beoogde doorlooptijd en financiering. Deze constatering nemen we mee in de herijking van de Uitvoeringsagenda Klimaatbestendig Groningen in 2024		

Financiële toelichting

Deelprogramma 2.1 Kwaliteit van de leefomgeving Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
02.1.1 Beheer & Onderh Openb. Ruimte	89.569	89.086	89.164	-78
02.1.2 Afval en grondstoffen	32.860	30.963	31.568	-605
02.1.3 Leefkwaliteit	6.545	7.598	7.599	-1
Totaal lasten	**128.974**	**127.647**	**128.331**	**-683**

Baten

02.1.1 Beheer & Onderh Openb. Ruimte	37.883	37.883	37.287	-596
02.1.2 Afval en grondstoffen	39.569	37.596	38.201	605
02.1.3 Leefkwaliteit	265	265	265	0
Totaal baten	**77.717**	**75.744**	**75.753**	**9**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	30	285	285	0
Totaal onttrekkingen	182	182	182	0
Totaal deelprogramma 2.1	**-51.105**	**-52.006**	**-52.681**	**-675**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

2.1.1 Beheer en onderhoud openbare ruimte	**Lasten**	**Baten**
Inzamelen bedrijfsafval	-313	-215
Voor de gemeente Het Hogeland zamelen wij naast het huishoudelijk afval ook het GFT op afroep in. De samenwerking met deze gemeente voor het GFT op afroep is beëindigd. Dit leidt tot lagere verwachte opbrengsten van ruim 200 duizend euro. Daarnaast verwachten we hogere lasten door het versneld afschrijven van retrofit voertuigen (150 duizend euro). Ook verwachten we hogere vuilverwerkingslasten door een te lage inschatting bij het opstellen van de begroting (180 duizend euro).		
Rioolheffing (geen afwijking)	321	-321
We verwachten lagere opbrengsten uit de rioolheffing van ruim 300 duizend euro doordat het aantal gerealiseerde aansluitingen lager ligt dan bij het opstellen van de begroting is ingeschat. Het verwachte nadelige saldo op de baten en lasten (-300 duizend euro) wordt verrekend met de voorziening waardoor er per saldo geen resultaat is.		

2.1.2 Afval en grondstoffen	**Lasten**	**Baten**
Afvalstoffenheffing (geen afwijking)	-605	605
Op de afvalstoffenheffing wordt zowel aan de baten- als aan de lastenkant een afwijking verwacht. Aan de batenkant verwachten we een voordeel van 600 duizend euro door de dividenduitkering van de afvalverwerker Omrin (180 duizend euro) en een hogere verwachte opbrengst voor de inzameling van Plastic, Metaal en Drankkartons (550 duizend euro). Daarnaast verwachten we minder opbrengsten uit de afvalstoffenheffing (125 duizend euro).		

Lagere lasten verwachten we van 1 miljoen euro, door een lagere bijdrage aan de ARCG (200 duizend euro), minder kwijtscheldingen (525 duizend euro) en een achterloop van investeringen (275 duizend euro).

Het verwachte voordelige saldo op de baten en de lasten van 1,6 miljoen euro (600 duizend euro + 1 miljoen euro) wordt aan de lastenkant verrekend met de voorziening afvalstoffenheffing waardoor er per saldo geen resultaat is.

Deelprogramma 2.2: Veiligheid

Groningen is een van de gemeenten die meedoet met het wietexperiment. Na jaren van voorbereiding zitten we nu in de overgangsfase. In deze fase mogen de coffeeshops zowel de gedoogde als de gereguleerde producten verkopen. De volgende fase is de experimenteerfase en dan mogen onze coffeeshops alleen nog gereguleerde producten verkopen. De startdatum daarvan wordt door het Rijk bepaald en is afhankelijk van wanneer de telers zowel kwalitatief als kwantitatief voldoende hennep kunnen leveren aan alle deelnemende coffeeshops.

Op het gebied van digitale veiligheid hebben we ingezet op de bewustwording en weerbaarheid onder kwetsbare groepen door bijeenkomsten voor senioren te organiseren over cyberweerbaarheid.

We hebben ook aandacht voor digitale veiligheid binnen de jeugd en veiligheidsketen. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd binnen Preventie met Gezag en bij het Overbrug-overleg over jongeren en ondermijnende criminaliteit.

In de regio Groningen werken we samen in het landelijke actieprogramma Grip op Onbegrip aan projecten waarin we samen leren, ontwikkelen en staan voor situaties met onbegrepen gedrag in de regio Groningen. Zo zijn we gestart met het project Groningen Hotspot, waar er, allereerst in het centrum van Groningen, gewerkt wordt aan een gezamenlijke de-escalerende manier van werken bij acute meldingen van mogelijk onbegrepen gedrag en een hoog veiligheidsrisico.

We werken aan het verbeteren van de leefomgeving en veiligheid in wijken. Wij zijn gestart met het onderzoeken van de methodiek ‘Veilig Beheer en Ontwerp’. Op dit moment loopt de pilotfase waarbij de veiligheidseffectrapportage (VER) wordt uitgevoerd binnen de wijkvernieuwing in het NPLV-gebied. De VER geeft in de ontwerpfase van ruimtelijke ontwikkeling handvatten om veiligheidskwesties in de openbare ruimte te voorkomen. De stratenaanpak ontwikkelen wij door. We zetten in op veiligheid als basisvoorwaarde, zodat mensen zich weer prettig en veilig voelen in hun eigen straat. Daarna kunnen we aan de slag met andere sociale interventies zodat inwoners langdurig een prettige en veilige leefomgeving houden. De verbondenheid met het NPLV betekent dat we investeren en leren in Groningen-Noord, maar in staat zijn om binnen de hele gemeente preventief en, waar nodig, repressief te interveniëren.

Financiële toelichting

Deelprogramma 2.2 Veiligheid Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
02.2.1 Ondermijning	1.395	2.071	2.071	0
02.2.3 Maatschappelijke onrust en pol	491	491	491	0
02.2.4 Veiligheid en Zorg	5.100	879	765	114
02.2.5 Veilige leefomgeving	10.955	16.205	15.891	314
02.2.6 Crisisbeheersing en brandweer	24.727	24.727	24.878	-151
Totaal lasten	**42.668**	**44.373**	**44.096**	**277**
Baten				

02.2.1 Ondermijning	0	0	0	0
02.2.3 Maatschappelijke onrust en pol	0	0	0	0
02.2.4 Veiligheid en Zorg	2.301	0	0	0
02.2.5 Veilige leefomgeving	3.129	5.430	5.630	200
02.2.6 Crisisbeheersing en brandweer	17	17	17	0
Totaal baten	**5.447**	**5.447**	**5.647**	**200**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 2.2	**-37.221**	**-38.925**	**-38.449**	**477**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

Wij verwachten geen financiële afwijkingen groter dan 500 duizend euro binnen dit deelprogramma.

Programma 3: Vitaal en Sociaal

We schrijven hier niet over het lopende beleid, maar gaan in op de ontwikkelingen die het afgelopen half jaar de revue zijn gepasseerd en de financiële afwijkingen op het lopende beleid.

Deelprogramma 3.1: Werk en inkomen

Na een toename van het aantal mensen in de bijstand zien we dat het aantal uitkeringen vanaf de zomer afneemt. Of deze daling verder doorzet, valt op dit moment niet te voorzien. De krapte op de arbeidsmarkt blijft aanhouden. Dat maakt dat we het talent van onze inwoners met een bijstandsuitkering hard nodig hebben.

Door gebiedsgericht te werken zijn we laagdrempeliger en toegankelijker geworden voor inwoners. Vanuit vertrouwen gaan we het gesprek aan. We onderzoeken samen welke mogelijkheden er zijn en wat nodig is om de weg naar werk te vinden of om zichzelf op een andere manier te ontwikkelen. We verwachten dit jaar minimaal 90% van de inwoners gesproken te hebben en de indicator te realiseren. Ook intensiveren we de samenwerking met de GKB en Inkomensdienstverlening. Zo kunnen we inwoners beter ondersteunen en maatwerk bieden.

We hebben 151 inwoners op een basisbaan geplaatst. Dat zijn er 26 meer sinds het begin van het jaar. Onze doelstelling van 185 gaan we waarschijnlijk niet halen. Dit komt doordat meerdere basisbaners de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

Ook hebben de coaches meer tijd nodig voor het voeren van gesprekken om kandidaten langdurig op een basisbaan te plaatsen. Mensen die al langer op een basisbaan zitten hebben ook meer ondersteuning nodig. Hierin is meer tijd gaan zitten.

We geven uitvoering aan het programma brede aanpak armoede en schulden waarbij we inzetten op het verbeteren van onze dienstverlening bij het helpen doorbreken van problemen bij armoede en schulden. Zo zijn we bezig met een pilot

om financiële drempels weg te nemen voor mondzorg. We bieden financiële steun aan huisdiereigenaren als er kosten zijn voor een ziek huisdier. Voor de laptopregeling zijn we bezig met een uitbreiding voor scholieren en we hebben onlangs de beleidsregels voor de witgoedregeling geactualiseerd.

Ook helpen we inwoners om problematische schulden te voorkomen en te bestrijden. Onlangs hebben we het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 2024-2025 vastgesteld en zijn we bezig met de uitvoering. Zo werken we aan een pilot met het CAK in het kader van vroeg signalering en voeren we gezamenlijke intakegesprekken door de afdeling Inkomen en de GKB als er sprake is van schuldenproblematiek bij een uitkeringsaanvraag.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
Werk en activering	
Werk	
Meer inwoners in een uitkeringssituatie weten met behulp van passende ondersteuning hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten en succesvol uit te stromen naar een (reguliere) betaalde baan of als ondernemer, al dan niet via een scholingstraject. Hierin gaan we kennis en vakmanschap stimuleren.	
Toelichting*:* We geven uitvoering aan verschillende programma's en projecten om meer mensen met een uitkering uit te laten stromen naar werk evt. met passende ondersteuning. De meeste activiteiten die we hiervoor inzetten lopen volgens planning. Aangezien we één van de activiteiten behorend bij de doelstelling niet halen, zetten we deze op oranje. Met inmiddels 151 basisbanen hebben we inwoners die niet op de reguliere arbeidsmarkt terecht kunnen, aan het werk geholpen. Dat zijn er 26 meer dan begin van het jaar. Onze doelstelling van 185 gaan we waarschijnlijk niet halen. Dat komt omdat een aantal basisbaners met pensioen is gegaan. Daarnaast ervaren coaches dat gesprekken langer duren om passende kandidaten te vinden omdat inwoners meer in hun rugzakje hebben. Bovendien zoekt de coach deelnemers die bij voorkeur tot aan het pensioen in een basisbaan blijven. Door een goed matchingproces is er tot nu toe nagenoeg geen uitval. Aangezien de meeste mensen met een basisbaan een vast contract hebben, is vaak meer ondersteuning nodig om iemand op een plek te houden of andere taken te vinden om het werk leuk te houden.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2024	Prognose 2024
1. Werk en activering		
Aantal personen met een bijstandsuitkering dat uitstroomt naar:		
• Een regulier betaalde baan	700	
Toelichting: In de derde week van sept zijn 452 inwoners uitgestroomd naar werk. Het is op dit moment niet helemaal duidelijk of we de indicator realiseren eind van het jaar. Mogelijk kan dit toch worden gerealiseerd. Redenen: we hebben steeds meer inwoners in beeld via onze gebiedsgerichte aanpak. Dit inzicht in het bestand laat zien dat inwoners meer begeleiding nodig hebben. Daarom plaatsen we mensen op ontwikkelplekken waardoor ze op termijn kunnen uitstromen. Via het Werk en Ontwikkelprogramma hebben we ook projecten waardoor mensen zich kunnen ontwikkelen en uitstromen naar werk. Daarnaast lopen de cijfers altijd iets achter omdat we te maken hebben met een administratieve doorlooptijd waardoor het aantal nog zal toenemen.		
• Een beschutte werkplek 'Nieuw' (in het kader van de P-wet)	178	
Toelichting: Onze inzet is gericht op het behalen van het jaarlijkse quotum werkplekken Nieuw Beschut. De realisatie hiervan is op dit moment nog onduidelijk omdat uitval bij deelnemers en medewerkers is toegenomen. Dit valt overwegend te verklaren uit toegenomen psychosociale problematiek en zorgbehoefte bij de doelgroep. Daarnaast zien we dat van het aantal deelnemers aan de collectieve Werkfitprogramma's binnen het Instroomportaal maar ongeveer 40% in aanmerking komt voor Nieuw Beschut.		
2. Inkomensondersteuning en schuldhulpverlening		
Aantal personen met een uitkering levensonderhoud in het kader van de Participatiewet (bijstand):		
• Totaal aantal uitkeringen levensonderhoud	Afname	
Toelichting: Na een toename van het aantal mensen in de bijstand in de afgelopen maanden, zien we het aantal uitkeringen de laatste 2 maanden weer afnemen. We zitten begin sept op 9061 personen met een uitkering. Als deze trend door zet is het mogelijk om de doelstelling te behalen.		
• Waarvan aantal (of %) personen met bijstand dat parttime inkomsten heeft uit arbeid	Toename	
Toelichting: Na een lichte toename van het aantal personen met parttime inkomsten neemt het aantal medio zomer af. De meeste mensen die nu in de bijstand zitten hebben meer ondersteuning nodig om stappen richting werk te zetten. Parttime werk is één van de vervolgstappen. Ook kan er een vertraging zitten in het registreren van de cijfers.		
• Waarvan aantal (of %) uitkeringen levensonderhoud dat behoort tot de groep verkerend in een langdurig financieel afhankelijke situatie (>=3 jaar)	Afname	

Toelichting: Dit hangt samen met de toename van het aantal mensen in de bijstand Eind juli was het aantal 6.306. Als deze trend door zet is het mogelijk om de doelstelling te behalen.		
Aantal huishoudens dat gebruik maakt van een of meerdere (langdurige) trajecten van schuldhulpverlening	Toename	
Toelichting: Ons doel is om zoveel mogelijk huishoudens die dat nodig hebben een (langdurig) traject van schuldhulpverlening te bieden en we zetten in op het bereiken van meer inwoners met schuldproblemen. Het aantal huishoudens dat gebruikmaakt van zo'n traject is de afgelopen periode echter niet toegenomen. Dit heeft onder meer te maken met de succesvolle inzet op preventie en vroegsignalering, waardoor schulden bij inwoners worden voorkomen of inwoners met betalingsachterstanden tijdig worden geholpen, de (wettelijke) verkorting van het schuldregelingstraject van 36 naar 18 maanden, waardoor inwoners na begeleiding sneller uitstromen naar financiële redzaamheid en de wijziging van ons beleid inzake beschermingsbewind, waardoor minder inwoners instromen in bewind bij de GKB.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.1 Werk en inkomen Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-1	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
03.1.1 Werk en activering	79.591	87.596	87.812	-216
03.1.2 Inkomen en armoedeverlichting	217.650	220.830	222.498	-1.667
Totaal lasten	**297.241**	**308.427**	**310.310**	**-1.883**
Baten				
03.1.1 Werk en activering	19.291	20.943	20.960	17
03.1.2 Inkomen en armoedeverlichting	170.184	171.022	182.032	11.010
Totaal baten	**189.475**	**191.965**	**202.992**	**11.027**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	5.535	5.535	5.535	0
Totaal deelprogramma 3.1	**-102.231**	**-110.927**	**-101.783**	**9.143**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

03.1.1 Werk en activering	Lasten	Baten
Sociale werkvoorziening	-22	562
Op de Sociale Werkvoorziening (SW) verwachten we een voordeel van 540 duizend euro. Dit is als volgt opgebouwd: Loonkosten SW en Nieuw Beschut (N 265 duizend euro) We hebben per saldo een voordeel van 52 duizend euro op loonkosten SW. Enerzijds hebben we een voordeel van 751 duizend euro door een lager aantal fte's en doordat de RVU minder wordt gebruikt. Anderzijds hebben we een nadeel van 699 duizend euro door de loonstijging van 2,25% per 1 juli. Daarnaast hebben we op loonkosten Nieuw Beschut een nadeel van 119 duizend euro, met name doordat we minder ziektegelden ontvangen dan begroot (nadeel 103 duizend euro). Verder hebben we op de overige loonkosten SW en Nieuw Beschut 198 duizend euro nadeel, hoofdzakelijk door de CAO aanpassing van de reiskostenvergoedingen. Omzet en materiaalkosten SW (N 218 duizend euro) We hebben 148 duizend euro minder omzet uit detachering doordat de uitstroom hoger is dan verwacht. Daarnaast hebben we een nadeel van 70 duizend euro op Iederz. Weliswaar is de omzet Iederz 585 duizend euro hoger dan begroot, met name door een grote nieuwe klant, maar daar tegenover staan ook hogere kosten voor inkoop en materialen (nadeel 655 duizend euro). Extra budget infrastructuur sociale ontwikkelbedrijven (V 847 duizend euro) Via de meicirculaire 2024 hebben we 997 duizend euro ontvangen ten behoeve van de transitie van het sociaal ontwikkelbedrijf naar de toekomst. De middelen zijn mede bedoeld ter compensatie van de relatief lage omzet, de verzwaring van de doelgroep en de loonstijging door de in 2023 afgesloten CAO. Van deze middelen zetten we 150 duizend euro in om de basis van het instroomportaal op orde te brengen en zetten we 847 duizend euro in voor dekking van tekorten SW. Overig (V 176 duizend euro) Overige verschillen tellen op tot een voordeel van 176 duizend euro.		
Werk- en ontwikkelprogramma	64	
Het totale budget 2024 voor het werk- & ontwikkelprogramma is 2,5 miljoen euro. We zetten hiervan naar verwachting 2,4 miljoen euro in. Dit geeft een voordeel van 64 duizend euro.		
Loonkostensubsidie	-284	
De inzet van loonkostensubsidie (LKS) in de gemeente Groningen groeit sneller dan landelijk. Dit komt onder andere door de groei van het aantal afspraakbanen, hogere realisatie van het aantal Nieuw Beschut werkplekken, realisatie van de basisbanen, maar ook door de pilot brede inzet LKS. Hiervoor hebben we een risico opgenomen. Als gevolg van de financieringssystematiek van het rijk leidt deze groei van het uitgavenaandeel pas met 1 jaar vertraging tot een verhoging van het aandeel in het landelijke budget. Wij verwachten daardoor in 2024 een tekort op de LKS van 284 duizend euro.		

Basisbanen	35	-545
Op basisbanen verwachten wij een nadeel van 510 duizend euro. Dit komt met name doordat bijdragen van externe partijen tot nu toe uitblijven (nadeel 361 duizend euro). Daarnaast zijn de uitvoeringskosten 234 duizend euro hoger dan begroot, onder meer door kosten overhead SSC die we niet hadden begroot en doordat we eerder dan verwacht een extra begeleider hebben aangetrokken. We hebben een voordeel van 60 duizend euro door de ontvangst van de SPUK Kansrijke WIJK in 2024. Overige verschillen tellen op tot een voordeel van 25 duizend euro.		
Overig		
Overige verschillen tellen op tot een nadeel van 9 duizend euro.	-9	

3.1.2 Inkomen en armoedeverlichting	**Lasten**	**Baten**
BUIG	-2.348	10.522
Bij de publicatie van het voorlopig budget BUIG 2024 in oktober 2023 bleek het budgetaandeel voor 2024 hoger dan verwacht. Het verwachte nadelige saldo op de BUIG 2024 verbeterde hierdoor met 4,0 miljoen euro. Bij VGR-I meldden we daarnaast een voordeel van 467 duizend euro op de lasten. Per saldo prognosticeerden wij daardoor bij VGR-I een verbetering van het BUIG-resultaat van 6,3 miljoen euro nadelig naar 1,8 miljoen euro nadelig. Recent is het definitieve macrobudget BUIG 2024 gepubliceerd. Op basis van ons aandeel in dit budget is berekend dat het definitieve budget voor Groningen 9,6 miljoen euro hoger is dan het voorlopige budget 2024. Wij verwachten dat onze uitgaven, door een toename van het aantal uitkeringen, ten opzichte van de prognose VGR-I met 3,9 miljoen euro stijgen. De stijging van de uitgaven is minder sterk dan de stijging van het BUIG-budget. Het lijkt erop dat het macrobudget 2024 beduidend hoger zal liggen dan de uitgaven van alle gemeenten tezamen. Per saldo verwachten wij dat het BUIG-resultaat ten opzichte van VGR-I met 5,7 miljoen euro verbetert van 1,8 miljoen euro nadelig naar 3,9 miljoen euro voordelig. Ten opzichte van de begroting is het voordeel 8,2 miljoen euro, omdat in de begroting de stand van het nader voorlopig budget (mei 2024) is verwerkt.		
Bijzondere bijstand	-956	358
Op basis van de taakstelling vanuit het COA (gelijk aan het jaar 2023) verwachten we 470 duizend euro hogere lasten voor kredietverlening statushouders. Hier staan hogere opbrengsten tegenover vanuit de terugbetalingsverplichting bij deze regeling (358 duizend euro). Op de aanvullende bijstand voor jongeren onder 21 jaar voorzien we een nadeel van 245 duizend euro, met name door stijging van het aantal jonge asielzoekers. Verder verwachten we een nadeel van 200 duizend euro als gevolg van de uitspraak van de rechter inzake Beschermingsbewind. Dit nadeel betreft de kosten van een aantal bezwaar- en beroepszaken, bestaande uit vergoedingen met terugwerkende kracht en reguliere verstrekkingen met ingang van 2024. Ten slotte verwachten we ook op andere onderdelen van de Bijzondere bijstand een toename van lasten (41 duizend euro).		

Studietoeslag	-419	
In lijn met 2023 verwachten wij ook in 2024 een sterke toename van het aantal verstrekkingen van studietoeslag. In de begroting 2024 is hiervoor 0,7 miljoen euro extra beschikbaar gesteld vanuit het resultaat op de middelen energietoeslag studenten 2023. Het budget studietoeslag 2024 bedraagt hierdoor 1,458 miljoen euro. Omdat wij verwachten 1,877 miljoen euro uit te geven voorzien wij een nadeel van 419 duizend euro.		
Schuldhulpverlening	1.710	
Momenteel werken wij aan uitvoering van het Beleidsplan Schuldhulpverlening (SHV) en het plan Brede aanpak armoede en schulden. In 2024 is hiervoor een budget beschikbaar van 2,6 miljoen euro. Dit betreft 1,464 miljoen euro vanuit het bestemmingsvoorstel 2023 en 1,137 miljoen euro vanuit de septembercirculaire 2023 (middelen voor Bijzondere Bijstand en vroeg signalering). Conform het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 2024-2028 houden we voor 2024 rekening met inzet van 890 duizend euro. We verwachten 1,71 miljoen euro in te zetten in 2025. Dit betreft incidentele middelen met een bestedingstermijn van 2 jaar.		
Overig	345	130
Overige verschillen tellen op tot een voordeel van 475 duizend euro.		

Deelprogramma 3.2: Onderwijs

Het bereik van de doelgroepkinderen in de voorschoolse periode neemt gestaag toe. Het starten van de gratis proef kinderopvang en het inzetten van gerichte wervingsactiviteiten moet zorgen voor een verdere toename. Ook onze inzet op de toename van het aantal kinderopvanglocaties waar vve aangeboden mag worden, zal dit bevorderen.

De integrale aanpak nieuwkomersonderwijs blijft door de onregelmatige instroom van nieuwkomers en beschikbare opvanglocaties een vraagstuk met tal van aandachtspunten (huisvesting, personeel, financiering). Door structureel intensief overleg lukt het om alle kinderen een passende vorm van onderwijs te bieden en is er momenteel geen sprake van langdurige wachttijden.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
2. Voortijdig schoolverlaten en leerlingenvervoer	
Voortijdig schoolverlaten Meer kinderen en jongeren volgen onderwijs en ronden hun onderwijscarrière af met een erkend diploma.	
Toelichting: Cijfers zijn nog niet beschikbaar over dit kalenderjaar. We willen dat onze aanpak ertoe leidt dat steeds minder leerlingen verzuimen of voortijdig de schoolverlaten. Momenteel zien we echter dat door toenemende complexiteit van problemen bij jongeren deze doelen niet worden gehaald.	
Aansluiting jeugdhulp-onderwijs Kinderen en jongeren worden optimale kansen geboden om zich te	

ontwikkelen met als uitgangspunt dat elk kind onderwijs krijgt en dat dit zo gewoon mogelijk is.	
Toelichting: Rondom het speciaal (basis)onderwijs bestaan diverse losse voorzieningen met een geïntegreerd aanbod van onderwijs en zorg. Er zijn nog steeds kinderen die geen plek kunnen krijgen in het onderwijssysteem waardoor zij voltijds bij zorginstanties en dagbesteding worden geplaatst. Ook hebben we te maken met volverklaringen van alle vormen van speciaal onderwijs, waardoor kinderen niet kunnen instromen en daardoor dreigen thuis te komen te zitten.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2024	Prognose 2024
Overige indicatoren		
% Schoolverzuimers dat succesvol is teruggeleid naar het onderwijs (schooljaar)	Gelijk/ Toename	
Toelichting: betreft leerplichtige leerlingen die langdurig verzuimen, en wel een schoolinschrijving hebben. Cijfers van 23-24 zijn nog niet bekend.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.2 Onderwijs

Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
03.2.1 Onderwijskansen	35.582	43.232	42.120	1.112
03.2.2 Voorkomen schooluitval	5.533	5.555	5.243	312
Totaal lasten	**41.115**	**48.787**	**47.363**	**1.424**
Baten				
03.2.1 Onderwijskansen	11.245	16.890	16.940	50
03.2.2 Voorkomen schooluitval	1.533	1.564	1.564	0
Totaal baten	**12.778**	**18.453**	**18.503**	**50**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	6.647	4.575	4.575	0
Totaal onttrekkingen	982	990	990	0

Totaal deelprogramma 3.2	**-34.002**	**-33.919**	**-32.445**	**1.474**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

03.2.1 Onderwijskansen	**Lasten**	**Baten**
Verlengde Schooldag	488	
De Verlengde Schooldag (VSD) is voortdurend in ontwikkeling en het aantal deelnemende scholen en activiteiten groeit. Deze ontwikkeling kost tijd en wij zijn daarbij afhankelijk van het onderwijs. In 2024 starten de nieuw ontwikkelde plannen deels na de zomer. Voor de VSD zijn zowel rijksmiddelen beschikbaar (NPG en Kansrijke Wijk) als gemeentelijke middelen (2,3 miljoen euro). De rijksmiddelen zetten wij als eerste in, gevolgd door de gemeentelijke middelen. Door de tijd die nodig is voor uitrol van de plannen verwachten wij dit jaar 488 duizend euro niet in te zetten.		
Vensterscholen	211	
De pijlers van het inhoudelijke vensterschoolbeleid zijn ingebed en verweven in ons huidige onderwijs- en jeugdbeleid. We hoeven de middelen voor vensterscholen daarom niet meer in te zetten. Dit veroorzaakt een incidenteel voordeel van 211 duizend euro.		
Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA)	200	
We hebben van het COA 647 duizend euro ontvangen voor onderwijshuisvesting asielzoekers. We verwachten 200 duizend euro niet in te zetten.		
Kwaliteitsbewaking kinderopvang	118	
Ondanks de uitbreiding van het aantal inspecties in 2024 en de prijsstijging van de GGD verwachten we 99 duizend euro lagere lasten dan begroot. Daarnaast hebben we via de septembercirculaire 2024 19 duizend euro ontvangen die we naar verwachting niet in hoeven zetten.		
Laaggeletterdheid regio	70	
Diverse projecten, waaronder de certificering van de taalhuizen en het maken van een documentaire, lopen nog door in 2025. De middelen die hiervoor in 2024 zijn begroot, geven we daarom deels uit in 2025.		
03.2.2 Voorkomen schooluitval	**Lasten**	**Baten**
Leerlingenvervoer	312	
Op basis van de werkelijke uitkomsten van 2023 en de eerste maanden van 2024 hebben we onze verwachtingen ten aanzien van volumegroei en prijsontwikkeling (NEA-indexatie) naar beneden bijgesteld. Dit geeft een positief resultaat van 312 duizend euro.		
Vervoer Oekraïense leerlingen	0	

De extra uitgaven voor het vervoer van Oekraïense leerlingen worden gedekt vanuit het programma Nieuwkomers.

Deelprogramma 3.3: Welzijn, gezondheid, zorg en diversiteit

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

De regionale voorzieningen MO/VO worden gefinancierd vanuit het Rijk via de DUMO en DUVO. De centrumgemeente wordt niet voor indexatie gecompenseerd: dit landt bij de regiogemeenten in het Gemeentefonds. Vanaf 2025 zijn we vanuit het regionale programma genoodzaakt om bij alle gemeenten (naar rato) geld te vragen om de MO/VO voorzieningen in stand te houden. Het regionale programma BW&O komt uiterlijk eind 2024 met een aantal scenario's rondom de financiële houdbaarheid van de MO/VO voorzieningen.

De toename van dak- en thuisloze mensen die in de openbare ruimte verblijven lijkt zich voort te zetten. Dit zien we terug in het straatbeeld en in het bijzonder in het centrum van Groningen. Samen met onze netwerkpartners onderzoeken we hoe we deze ongewenste ontwikkeling kunnen ombuigen. Hierbij kijken we naar de mogelijkheden die er zijn om het bestaande aanbod van hulp en ondersteuning voor de doelgroep te optimaliseren. Tegelijkertijd voeren we het gesprek hierover in regionaal en landelijk verband omdat niet alles op de Groningse tafel(s) opgelost kan worden.

Nieuwkomers

CTP Veldzicht biedt een beschermde omgeving voor het behandelen van vreemdelingen of asielzoekers met (acute) complexe psychiatrische problemen.
De patiënten van Veldzicht hebben vaak een migratieachtergrond of een andere nationaliteit dan de Nederlandse. Als gemeente maken we ook gebruik van de voorzieningen van Veldzicht als het ongedocumenteerden betreft die psychisch in de war zijn en een opname in een beveiligde omgeving nodig hebben. Ook het COA maakt gebruik van deze instelling voor asielzoekers met acute psychiatrische problematiek.

Indien Veldzicht dichtgaat en er komt geen alternatief, belanden meer mensen op straat; zonder passende behandeling, met alle gevolgen van dien op het gebied van zorg en veiligheid.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
Publieke gezondheid	
Inwoners gebruiken minder middelen als alcohol, tabak of drugs	
Toelichting: Er wordt dit jaar weer meer gerookt en alcohol gebruikt, het drugsgebruik is ongeveer gelijk gebleven. Dit komt overeen met de landelijke trend. Het in 2024 vastgestelde preventie- en handhavingsplan geeft inzicht in de inspanningen die worden verricht en volgens planning verlopen.	
Jongeren hebben een betere mentale gezondheid	
Toelichting: De mindere mentale gezondheid van jongeren is een landelijke trend. Hier wordt extra aandacht aangegeven met het in juni vastgestelde actieplan mentale gezondheid jongeren.	

Passende ondersteuning	
Jeugdigen en gezinnen ontvangen tijdig en dicht bij huis passende en samenhangende ondersteuning.	
Toelichting: Vanwege het aantal aanvragen voor jeugdhulp en de beoordeling daarvan in combinatie met personeelskrapte bij de Toegang van WIJ Groningen is de gemiddelde wachttijd voor een toekenning voor (geïndiceerde) jeugdhulp opgelopen. WIJ Groningen heeft de acties uitgezet opdat de druk op de toegang voor jeugdhulp wordt verminderd. De Basisjeugdhulp helpt hierbij omdat het een algemene voorziening betreft waarvoor slechts een lichte toets nodig is. WIJ Groningen en de gemeente zijn in gesprek over mogelijke verdere interventies in het werkproces om de wachtlijst in te korten.	
Jeugdigen en gezinnen ontvangen integrale ondersteuning en bescherming als hun ontwikkeling gevaar loopt.	
Toelichting: Zowel Jeugdbescherming Noord als Veilig Thuis Groningen kampen momenteel met wachtlijsten. Wel worden crisis- en urgente zaken dagelijks direct opgepakt. In samenspraak met andere Groningse en Drentse gemeenten en de betrokken organisaties wordt gewerkt aan een gezamenlijk korte en lange termijn plan voor verbetering. In het kader van het Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming is in juni bovendien een proeftuin gestart in Vinkhuizen, waarbij WIJ Groningen, de Gecertificeerde Instellingen en Veilig Thuis Groningen samenwerken. Deze samenwerking heeft als doel een gezamenlijke, gezinsgerichte aanpak met betere afstemming en tijdige inzet van expertise. Elk gezin krijgt één vaste contactpersoon toegewezen.	
Maatschappelijke Opvang Meer mensen worden eerder en in de eigen omgeving ondersteund waardoor een vermindering van het aantal dakloze personen in de regio Groningen kan worden bewerkstelligd; Waar het onvermijdelijk is, wordt opvang op maat geboden, uitgaande van een verblijfsduur die zo lang als nodig en zo kort als mogelijk.	
Toelichting: De Maatschappelijke opvang (MO) kampt met een toenemend aantal mensen die geen complexe problematiek hebben en redelijk zelfredzaam zijn. Doordat deze mensen geen duurzame huisvesting kunnen vinden, leidt dit ertoe dat zij langdurig gebruik maken van de opvanglocaties. Het Regionaal Actieplan Dakloosheid Groningen (RADG) is een hulpmiddel die moet zorgen voor een transformatie in de aanpak van dakloosheid, met de inzet van alle gemeenten en vele partners.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2024	Prognose 2024
Zorg en veiligheid		
Totaal aantal geregistreerde dakloze personen (overnachten in maatschappelijk opvang, buitenslapers en/of briefadreshouders)	< 700	
Toelichting: Het aantal geregistreerde dakloze personen laat een stijgende trend zien in de afgelopen jaren. Er wordt onderzocht wat hiervan de redenen zijn en hoe dit kan worden terug gedrongen.		
Totaal aantal personen die bekend zijn als buitenslaper	< 125	
Toelichting: Het aantal buitenslapers stijgt de laatste jaren fors. Er wordt onderzocht wat hiervan de redenen zijn en hoe dit kan worden terug gedrongen.		
Aantal meldingen huiselijk geweld bij Veilig Thuis	> 1000	
Toelichting: Veilig Thuis Groningen (VTG) heeft onderzoek gedaan naar de wachtlijsten en naar mogelijke maatregelen. Hieruit is een analyse en perspectief opgeleverd in mei 2024. Bestuurlijk is afgesproken het onderzoek te verbreden over de gehele organisatie (JeugdBescherming Noord en VTG) en middels een gezamenlijke opdracht te komen tot een robuust korte- en lange termijn plan. Het onderzoek zal worden uitgevoerd door een extern bureau.		
Aantal vrouwen in de vrouwenopvang	<140	
Toelichting: Het aantal vrouwen in de vrouwen opvang is in 2023 gestegen ten opzichte van 2022. De verwachting is dat deze stijging ook in 2024 doorzet, en dat dit toegeschreven kan worden aan registratie-effect.		
Aantal huisverboden	>40	
Toelichting: We hebben hierover overleg gevoerd met de politie e.a. betrokken partijen. Dit heeft nog niet geleid tot een toename van het aantal huisverboden. Ook recent landelijk onderzoek wijst op knelpunten in de uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod en de verwachting is dat hierop landelijke maatregelen worden getroffen.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.3 Welzijn, gezondheid en zorg Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
03.3.1 Stimulering samenlevingsopbouw	19.949	20.058	19.819	239
03.3.2 Publieke gezondheidszorg	9.905	12.049	12.259	-210
03.3.3 Passende ondersteuning	271.403	281.028	284.175	-3.147
03.3.4 Zorg en veiligheid	36.128	51.312	46.001	5.311
Totaal lasten	**337.385**	**364.448**	**362.255**	**2.193**
Baten				
03.3.1 Stimulering samenlevingsopbouw	1.203	1.433	1.637	204
03.3.2 Publieke gezondheidszorg	485	2.170	2.170	0
03.3.3 Passende ondersteuning	3.522	8.380	8.640	260
03.3.4 Zorg en veiligheid	9.010	9.010	9.010	0
Totaal baten	**14.220**	**20.994**	**21.458**	**464**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	8.375	8.375	8.375	0
Totaal onttrekkingen	7.776	7.872	7.872	0
Totaal deelprogramma 3.3	**-323.764**	**-343.957**	**-341.300**	**2.657**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

Is de totale afwijking op het deelprogramma niveau > 500 duizend euro, dan worden de afwijkingen op beleidsveldniveau die hieraan ten grondslag liggen toegelicht. Het kan dus zijn dat de onderliggende afwijkingen per beleidsveld lager zijn dan 500 duizend euro, maar per deelprogramma optellen tot > 500 duizend euro.

03.3.1 Stimulering samenlevingsopbouw	Lasten	Baten
Huis van Ten Post	125	
Vanaf 2024 is in de begroting 125 duizend euro beschikbaar voor exploitatie van het Huis van Ten Post. Omdat het pand pas in 2025 wordt opgeleverd zetten we deze middelen in 2024 niet in.		
Frictiekosten nieuwe nota accommodaties	100	
In de begroting 2024 is incidenteel 100 duizend euro beschikbaar gesteld voor verwachte extra kosten als gevolg van de nota Sociaal culturele accommodaties. Omdat de nota niet heeft geleid tot extra lasten, zetten dit bedrag niet in.		
Vernieuwing huurcontract accommodaties	50	
In de begroting 2024 is incidenteel 60 duizend euro beschikbaar gesteld voor verwachte extra kosten als gevolg van aanpassing van het huurcontract bij twee accommodaties. De aanpassing heeft nog niet plaatsgevonden. Wij verwachten hierdoor 50 duizend euro niet in te zetten.		
Subsidie		171
We realiseren een voordeel van 171 duizend euro doordat subsidies lager zijn vastgesteld.		

03.3.2 Publieke gezondheidszorg	Lasten	Baten
Inwonersbijdrage GGD	-210	
Als gevolg van Cao-akkoorden (van 2023 en 2024) is de begroting van de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg verhoogd en is de inwonersbijdrage van de gemeente Groningen gestegen. We verwachten hierdoor een nadeel van 210 duizend euro.		

03.3.3 Passende ondersteuning	Lasten	Baten
Jeugd	-7.408	

We verwachten dat de kosten jeugdzorg 7,4 miljoen euro hoger uitvallen dan begroot. Dit nadeel ligt grotendeels in lijn met de actualisatie in het kader van de begroting 2025 (6,2 miljoen euro nadeel in 2024). Het verschil van 1,2 miljoen euro wordt vooral veroorzaakt door hogere kosten jeugdbescherming en hogere (regionaal) solidaire kosten. Deze kostenstijging was ten tijde van het opstellen van de begroting 2025 niet bekend.

Van het nadeel van 7,4 miljoen euro ten opzichte van de begroting van 86,7 miljoen euro wordt 3,1 miljoen euro veroorzaakt door een toename van de regionale solidaire kosten, hogere kosten jeugdbescherming en een daling van het beschikbare budget.

We verwachten dat de regionale solidaire kosten 0,9 miljoen euro hoger zijn door extra kosten in het kader van de transformatie Jeugdzorg Plus, instandhoudingsvergoeding Jeugdbescherming Noord en hogere kosten van landelijk werkende instellingen. Het verwachte nadeel van 0,8 miljoen euro op de kosten van gecertificeerde instellingen (jeugdbescherming) is met name het gevolg van de landelijke aanpassing van het tarief voor de gecertificeerde instellingen. Voor de tariefaanpassing hebben we van het rijk compensatie ontvangen, deze compensatie is echter onvoldoende dekkend. Daarnaast is ons budget 1,4 miljoen euro verlaagd omdat het rijk in het kader van de Hervormingsagenda gelden vanuit het gemeentefonds overgeboekt heeft naar de begroting van VWS.

Naast bovengenoemde ontwikkelingen blijven de zorgkosten in natura door de toenemende complexiteit stijgen. We verwachten dat de zorgkosten in natura 4,4 miljoen euro hoger uitvallen dan begroot; dit betreft vooral de kosten voor ambulante zorg en specifieke doelgroepen. Tegenover de stijgende kosten zorg in natura, zien we dat het aantal cliënten met een persoonsgebonden budget blijft dalen, dit geeft een voordeel van 0,3 miljoen euro. Tot slot tellen diverse overige posten op tot een nadeel van 0,2 miljoen euro.

Omdat de ontwikkeling van de zorgkosten in 2024 grillig en onzeker is houden we rekening met een bandbreedte van plus en min 2,5 miljoen euro. Tegenover de stijgende kosten zorg in natura, zien we dat het aantal cliënten met een persoonsgebonden budget blijft dalen, dit geeft een voordeel van 0,3 miljoen euro. Tot slot tellen diverse overige posten op tot een nadeel van 0,2 miljoen euro. Omdat de ontwikkeling van de zorgkosten in 2024 grillig en onzeker is houden we rekening met een bandbreedte van plus en min 2,5 miljoen euro.		
WMO	2.060	260
Op basis van de inzichten van het eerste deel van het jaar komen we uit op een prognose die nauwelijks van VGR 1 afwijkt. Er is een groot voordeel ten opzichte van de begroting. Dit speelt met name bij huishoudelijke hulp. Het gemiddeld aantal inwoners in zorg wordt lager ingeschat dan bij het opstellen van de begroting en de indicatieomvang komt lager uit. Dat geeft in totaal een voordeel van 0,9 miljoen euro ten opzichte van de begroting. Op begeleiding hebben we een incidentele meevaller van 0,4 miljoen euro door de contractueel afgesproken afroming overwinst 2023. Ten slotte verwachten we op hulpmiddelen/woonvoorzieningen een voordeel van 1,0 miljoen euro omdat de lasten als gevolg van het nieuwe contract structureel lager blijken te zijn.		
Beschermd Wonen	1.785	
We verwachten voor de centrumregeling Beschermd Wonen een voordelig resultaat van 4,4 miljoen euro in de regio. Voor de Gemeente Groningen betekent dit een resultaat van 1,8 miljoen euro. We hebben minder zorgkosten dan begroot door een lager aantal cliënten in Beschermd Wonen begin 2023 en een lagere indicatiewaarde. Tegelijkertijd groeit het aantal cliënten in 2024 harder dan verwacht. De zorgkosten laten nog geen stabiel beeld zien.		
Intensiveringsmiddelen coalitieakkoord	416	
Onze inzet op intensiveringsvraagstukken in 2024 leidt niet in alle gevallen tot volledige besteding van de beschikbare middelen. We verwachten in totaal 416 duizend euro voordeel op de volgende intensiveringen: • 10. Woonzorgvisie. De middelen voor 'samenwerking woningcorporaties' (budget 50 duizend euro) willen we inzetten voor het in beeld brengen van de zorggeschiktheid van het corporatiebezit, maar hierover zijn we nog in gesprek met de corporaties. Het is daarom onzeker of we het bedrag van 50 duizend euro in 2024 kunnen inzetten. • 15. Aanpak mensenhandel (budget 300 duizend euro). Vanwege een langere fase van ontwerpen en voorbereiding verwachten we het budget in 2024 niet volledig in te zetten. We verwachten daardoor een voordeel van 109 duizend euro. • 16. Aanpak mensen met onbegrepen gedrag (budget 215 duizend euro). Vanwege een langere fase van ontwerpen en voorbereiding en overige beschikbare middelen verwachten we het budget in 2024 niet volledig in te hoeven zetten. We verwachten daardoor een voordeel van 125 duizend euro. • 65. Inzet jongerencoaches (budget 210 duizend euro). Omdat voor de inzet van jongerencoaches ook andere middelen beschikbaar zijn, verwachten we 55 duizend euro niet in te zetten. • 70. Fijnmazig wijkvervoer (budget 300 duizend euro). We hebben 223 duizend euro ingezet voor subsidies aan 5 aanbieders. We verwachten dat er pas in 2025 extra aanbieders bijkomen. In 2024 resteert hierdoor 77 duizend euro.		

03.3.4 Zorg en veiligheid	Lasten	Baten
MO / VO	4.086	
We verwachten voor de uitvoering van de centrumregeling Maatschappelijke Opvang (MO) en Vrouwenopvang (VO) een tekort van 6,7 miljoen euro in 2024 waarvan 3,7 miljoen euro structureel. Dit wordt gedekt uit resterende incidentele middelen van MO uit voorgaande jaren (9,9 miljoen euro) en een voordeel van 880 duizend euro uit lagere subsidievaststellingen over 2023. Het overschot van 4,1 miljoen euro in 2024 gebruiken we om de verwachte tekorten in 2025 en verder te dekken.		
Huiselijk geweld regionaal	1.075	
Wij ontvangen voor de periode 2022-2025 jaarlijks middelen om het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in de regio in te voeren en extra ondersteuning te kunnen organiseren voor gezinnen met meervoudige problematiek. Onderdeel hiervan zijn de proeftuinen die in juni zijn gestart. We verwachten 895 duizend euro over te houden in 2024 en in te zetten in 2025. Daarnaast hebben we een voordeel van 180 duizend euro op het aandachtsgebied schadelijke praktijken. In 2024 werken we het plan van aanpak uit, waarna uitvoering in 2025 zal plaatsvinden.		
Huiselijk geweld lokaal	150	
Vanuit het gemeentelijke actieplan huiselijk geweld kindermishandeling en geweld tegen vrouwen is 850 duizend euro beschikbaar. Doordat enkele activiteiten een aanlooptijd hebben en gedurende 2024 van start gaan, verwachten we 150 duizend euro nog niet in te kunnen zetten in 2024.		

Deelprogramma 3.4: Sport en bewegen

In mei 2024 heeft de raad het Ambitiedocument van het Masterplan (door)ontwikkeling sportaccommodaties 2037 vastgesteld. In dit ambitiedocument geven we aan dat we aan de hand van de beleidsuitgangspunten dat sport- en beweegvoorzieningen nabij, toegankelijk en uitnodigend voor iedereen zijn, duurzaam en functioneel en dat sport en bewegen nadrukkelijk onderdeel is van een gezonde leefomgeving. De Uitvoeringsagenda van het Masterplan is op dit moment in ontwikkeling.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
Sportieve infrastructuur	
Gelijke afspraken voor de (buiten)sportverenigingen	
Toelichting: In 2024 wordt het project om gelijke afspraken te maken over beheerplannen niet afgerond. Dit wordt in 2025 verder opgepakt.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2024	Prognose 2024
% Klanttevredenheid (op basis van klanttevredenheidsonderzoeken) over sportaccommodaties aangaande:		
• Gymzalen en dojo's	80%	
Toelichting: de respons is laag. Uit de respons valt af te leiden dat men met name ontevreden is over de hygiëne in de gymzalen. Dit heeft vooral te maken met de inbesteding van de gemeentelijke schoonmaak waar aanloopproblemen spelen. Hierover lopen meerdere gesprekken om dit op te lossen en verbeteren.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.4 Sport en bewegen Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
03.4.1 Sportieve infrastructuur	35.512	36.003	33.093	2.910
03.4.2 Ontwikkelen sportief kapitaal	2.334	2.555	2.555	0
Totaal lasten	**37.846**	**38.558**	**35.648**	**2.910**
Baten				
03.4.1 Sportieve infrastructuur	10.971	10.923	10.579	-344
03.4.2 Ontwikkelen sportief kapitaal	964	1.185	1.185	0
Totaal baten	**11.935**	**12.107**	**11.763**	**-344**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	296	296	296	0
Totaal onttrekkingen	315	620	620	0
Totaal deelprogramma 3.4	**-25.892**	**-26.127**	**-23.561**	**2.566**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

03.4.1 Sportieve infrastructuur	Lasten	Baten
Plankosten Kardinge	1.300	
Sinds 2023 hanteren wij de strategische investeringsagenda (SIA) waarvan het project Kardinge onderdeel uitmaakt. In 2024 is hiervoor 1,5 miljoen euro beschikbaar gesteld. De omvang van de investeringsopgave binnen de SIA en het knellende financiële perspectief noodzaakt ons om een brede afweging te maken. Dit zorgt er onder meer voor dat we de uitwerking van de plannen voor de ontwikkeling van Kardinge faseren. Hierdoor resteert naar verwachting van de beschikbare middelen 1,3 miljoen euro aan het einde van het jaar		
Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) sportgebouwen	773	
Vanuit de verwachting dat het MJOP geactualiseerd zou zijn, hebben we in de begroting 2024 rekening gehouden met een hogere dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Omdat de actualisatie nog niet is afgerond, hebben we nog geen onderbouwing om de dotatie al te verhogen en realiseren we een voordeel van 500 duizend euro. Daarnaast voeren we vanwege de onderhanden zijnde actualisatie de reguliere jaarlijkse prijsindexatie niet door. Van het budget dat hierdoor resteert (353 duizend euro) zetten we dit jaar incidenteel 80 duizend euro in voor het MJOP proces. Per saldo verwachten we daardoor een voordeel van 773 duizend euro.		
Kapitaallasten	520	
Bij het instellen van de voorziening voor meerjarenonderhoud sportgebouwen is het budget voor de vervangingsinvesteringen apart gezet. Door fluctuaties in vervangingen valt hieruit incidenteel 405 duizend euro vrij (inclusief vrijval Kardinge). Daarnaast is er 115 duizend euro vrijval op kapitaallasten doordat projecten nog onderhanden zijn.		
Opruimen SBR korrels kunstgrasvelden	439	
In het meerjarenbeeld hebben we voorzien in de vervanging van kunstgrasvelden waarin schadelijk rubber (SBR) is verwerkt en in het opruimen van SBR-korrels rondom de velden. Van de middelen die in 2024 begroot zijn voor vervanging hebben we een deel pas later nodig. In 2024 verwachten we daardoor 439 duizend euro voordeel.		
Projecten, onderzoek en exploitatie	30	-210
We hebben 30 duizend euro lagere lasten dan begroot voor diverse projecten en voor onderzoekskosten. Aan de batenkant hebben we een nadeel van 210 duizend euro. Uit analyse is gebleken dat een aantal inkomsten structureel lager is dan begroot. Dit betreft inkomsten zwemwater (vanwege lagere tarieven voor een zwemvereniging), ijs en gymzalen (hier is ooit een stelpost opgenomen waar geen inkomsten tegenover staan). Bij de begroting 2025 is hiervoor een knelpunt ingediend.		

Deelprogramma 3.5: Cultuur en evenementen

Een aantal van onze culturele instellingen zitten in financieel zwaar weer. Door sterke kostenstijgingen zien de instellingen hun financiële buffers krimpen. Er is voor dit jaar een transitiefonds in het leven geroepen waar instellingen onder voorwaarden aanspraak op kunnen maken om hun bedrijfsvoering op orde te krijgen.

Evenementen

We hebben de nieuwe organisatorische vorm van Koningsdag geëvalueerd en ontwikkelen deze verder door. Daarnaast werken we aan de actualisering van de vergunningennota (Q4) vanuit de ambitie meer balans te vinden tussen leefbaarheid en levendigheid.

Resultaten

/ /

Wat willen we bereiken (resultaten)	Behalen we onze doelen
Evenementen worden zo duurzaam en ecologisch mogelijk georganiseerd.	
Toelichting: Ondanks dat binnen de gemeente onder andere door de inzet van GROENN er veel aandacht is geweest voor duurzaamheid en circulariteit, is er nog steeds beperkt gebruik van hardcups én worden nog veel dieselaggregaten gebruikt. In de komende periode wordt vol ingezet om organisatoren te bewegen op dit vlak meer ambitie te laten tonen.	

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2024	Prognose 2024
% Inwoners dat aangeeft dat het cultuuraanbod passend is bij de eigen behoeften of wensen		
Aantal cultuurinstellingen dat kan worden aangemerkt als:		
• Financieel gezond en weerbaar (op basis van criteria: 'prognose' sluitende exploitatie en voldoende weerstandsvermogen)	34	
Toelichting: De financiële positie van een aantal culturele instellingen staat onder druk. De afgelopen jaren heeft de sector te maken gehad met de effecten van de coronamaatregelen, hoge inflatie, de gevolgen van fair pay en hoge energielasten. We ondersteunen 35 instellingen, van een aantal instellingen hebben we gevraagd te komen met een herstelplan waarin maatregelen worden opgenomen om de bedrijfsvoering te verbeteren. De andere instellingen houden we nauwlettend in de gaten.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 3.5 Cultuur en evenementen Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
03.5.1 Culturele infrastructuur	36.816	36.531	39.963	-3.432
03.5.2 Cultuur beleven	27.193	29.072	29.072	0
Totaal lasten	**64.009**	**65.603**	**69.035**	**-3.432**
Baten				
03.5.1 Culturele infrastructuur	16.614	16.597	20.225	3.628
03.5.2 Cultuur beleven	732	2.168	2.168	0
Totaal baten	**17.346**	**18.765**	**22.393**	**3.628**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	6.182	6.182	6.182	0
Totaal onttrekkingen	4.668	4.733	4.733	0
Totaal deelprogramma 3.5	**-48.177**	**-48.287**	**-48.091**	**196**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

03.5.1 Culturele infrastructuur	Lasten	Baten
Programmering en horeca	-3.370	3.539
Binnen SPOT verwachten we dat 2024 een druk jaar wordt voor programmering en horeca. Dit levert hogere baten op en hogere lasten, per saldo een voordeel van 169 duizend euro.		
Fair Practice Code	75	
In 2024 is incidenteel 399 duizend euro beschikbaar gesteld om de financiële gevolgen op te vangen van het invoeren van de Fair Practice Code in de cultuursector. Op basis van navraag bij instellingen hebben we lagere subsidies verstrekt dan aanvankelijk gedacht. We verwachten daardoor 75 duizend euro niet in te zetten.		
Ingeleend personeel	-118	
Vanwege ziekte van vaste medewerkers hebben we flexmedewerkers ingezet. Hierdoor hebben we hogere personeelskosten.		

Programma 4: Dienstverlening en bestuur

Deelprogramma 4.1: Dienstverlening

Prestatie indicatoren

Met de prestatie-indicatoren wordt de prognose van de uitvoering van ons beleid in dit beleidsveld weergegeven. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Wij geven alleen een toelichting op verwachte afwijkingen in de uitvoering. Met de volgende indicator(en) wordt de voortgang van de uitvoering van ons beleid gemeten.

Prestatie indicator(en)	Beoogd 2024	Prognose 2024
% Terugbellen binnen 1 werkdag.	80%	
Toelichting: Cijfer staat nu op 60%.		
% Terugbellen binnen 2 werkdagen.	80%	
Toelichting: Cijfer staat nu op 70%.		

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.1 Dienstverlening Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
04.1.1 Publieke dienstverlening	17.968	19.125	18.219	906
Totaal lasten	**17.968**	**19.125**	**18.219**	**906**
Baten				
04.1.1 Publieke dienstverlening	5.037	5.535	5.071	-464
Totaal baten	**5.037**	**5.535**	**5.071**	**-464**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 4.1	**-12.931**	**-13.590**	**-13.148**	**442**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

04.1.1 Publieke dienstverlening	Lasten	Baten
Namenrecht: invoering dubbele geslachtsnaam	475	-334
Per 1 januari 2024 hebben ouders de mogelijkheid om bij de geboorteaangifte of erkenning van een kind te kunnen kiezen voor een dubbele geslachtsnaam. Met de invoering is ook een overgangsregeling van kracht waarbij ouders gedurende één jaar de mogelijkheid hebben met terugwerkende kracht een dubbele geslachtsnaam te kiezen. De verwachting was dat 21% van de ouders gebruik zouden maken van mogelijkheid voor een dubbele geslachtsnaam. Echter op basis van het eerste halfjaar verwachten we nu dat dit aanzienlijk minder zal zijn. Hierdoor verwachten we minder inzet van personeel van 475 duizend euro en de leges inkomsten vallen hierdoor ook lager uit 334 duizend euro. Per saldo een resultaat van 141 duizend euro.		
Inhuur Publieke Dienstverlening	550	
Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is het slechts beperkt mogelijk om extern personeel in te huren voor de afdeling Burgerzaken en Klant contact centrum. De werkzaamheden worden deels opgevangen door vast personeel uit de backoffice. We verwachten dat hierdoor een deel van het inhuurbudget vrijvalt in 2024.		
Overige afwijkingen	387	
De overige verschillen tellen op tot een voordeel van 387 duizend euro.		
Proceskosten vergoedingen	-636	
Wij verwachten hogere uitvoeringskosten van het Noordelijk Belastingkantoor voor afhandeling van extra WOZ-bezwaren en beroepen. Verder is er onlangs uitspraak gedaan in een hoger beroepszaak inzake de hoogte van de kosten van rechtsbijstand in bezwaar. Hierin stond de vergoeding per procespunt ter discussie. Volgens de uitspraak van de Hoge Raad zou een hoger tarief moeten worden gehanteerd. Wij verwachten dat de wetgever maatregelen neemt om de gevolgen van het arrest teniet te doen. Wij verwachten niet dat er op korte termijn een herstelmaatregel zal zijn. In de prognose 2024 wordt daarom nu rekening gehouden met de hogere tarieven die volgen uit het arrest.		

Deelprogramma 4.2: College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.2 College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
04.2.1 College en Raad	8.591	63.921	38.961	24.960
04.2.2.Wijkontwikkeling en wijkvernieuwing	13.284	16.297	15.115	1.182
04.2.3.Versterken en vernieuwen	8.427	12.999	12.999	0
Totaal lasten	**30.302**	**93.218**	**67.075**	**26.142**
Baten				

04.2.1 College en Raad	2.050	28.452	28.008	-444
04.2.2.Wijkontwikkeling en wijkvernieuwing	1.075	2.687	2.687	0
04.2.3.Versterken en vernieuwen	8.997	13.569	13.569	0
Totaal baten	**12.122**	**44.708**	**44.264**	**-444**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	16.479	17.682	17.682	0
Totaal onttrekkingen	30.400	67.123	67.123	0
Totaal deelprogramma 4.2	**-4.259**	**931**	**26.630**	**25.699**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

04.2.1 College en raad	**Lasten**	**Baten**
Concerneffecten gemeentefonds	18.600	
Het verwachte voordelige resultaat van 18,6 miljoen euro wordt veroorzaakt door het concerneffect van de septembercirculaire 2023, meicirculaire 2024 en septembercirculaire 2024. Met uitzondering van de septembercirculaire 2024 hebben wij het structurele effect verwerkt in het meerjarenbeeld voor de begroting 2025. De voordelige effecten van de septembercirculaire 2023 komt vooral door de accresbijstelling van het rijk. Deze stijgt vooral door een verwacht hogere loonontwikkeling in 2024. De verwachting was dat we het effect nodig zouden hebben voor onze CAO-ontwikkeling. De looneffecten vallen echter mee zodat een bedrag van 8,6 miljoen euro dit jaar kan vrijvallen. De meicirculaire 2024 geeft een voordeel van 13 miljoen euro: 8,1 miljoen structureel en 4,9 miljoen incidenteel. In de eerste voortgangsrapportage dit jaar hebben wij de uitkomsten van deze circulaires uitvoerig toegelicht. De septembercirculaire 2024 geeft voor dit jaar een nadeel van 3 miljoen euro. De verwachte ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds is lager dan eerder verondersteld. Het nadeel bedraagt 1 miljoen euro. De algemene uitkering gemeentefonds wordt verdeeld via diverse verdeelmaatstaven. Dit levert een voordeel op, maar door deze toename is de uitkeringsfactor fors verlaagd. Per saldo betekent dit een nadeel van 1,5 miljoen euro. De bijstelling van de uitkeringsfactor over voorgaande jaren zorgt voor een nadeel van 0,5 miljoen euro.		
Nacalculatie compensatie loon- en prijsontwikkelingen	2.039	
Via het verzamelvoorstel 24-1 is een nacalculatie doorgevoerd van de loon- en prijscompensatie over de jaren 2022 tot en met 2024. Dit levert een voordeel op van afgerond 2 miljoen euro. De actuele raming van het Centraal Planbureau geeft een gewijzigde prijsontwikkeling voor de jaren 2022 tot en met 2024 aan. Dat levert over die jaren een klein voordeel op. De loonontwikkeling voor 2024 is iets lager dan geraamd. De CAO-ontwikkeling voor gemeenteambtenaren komt nagenoeg uit op onze eerdere raming. Het voordeel komt met name door de lagere sociale premies.		

Hervormingen	-400	-444

Het verwachte nadeel op de hervormingen bedraagt dit jaar 844 duizend euro.

In de begroting resteert nog een in te vullen taakstelling leniger en flexibeler begroten van 2,4 miljoen euro. In het raadsvoorstel meicirculaire 2024 stellen we voor om deze taakstelling voor een bedrag van 2 miljoen euro in te vullen. Daarmee resteert een nadeel van 400 duizend euro.

In de begroting 2024 is een dekking opgenomen van 1,34 miljoen euro van te verwachten rijksmiddelen voor armoede en schulden. In de Rijksvoorjaarsnota staat dat gemeenten 40 miljoen euro vanaf 2024 ontvangen voor armoede en schulden via het gemeentefonds. Ons aandeel hierin is 896 duizend euro. Voor 2024 t/m 2026 resteert daarmee nog een taakstelling van 444 duizend euro. Vanaf 2027 is het tekort 1,34 miljoen euro per jaar.

Energielasten	399

Vanwege de excessieve prijsontwikkeling van de energielasten is in de begroting 2024 gerekend met een bijstelling van de energielasten van 5,1 miljoen euro. Op basis van actuele cijfers valt de toename met afgerond 400 duizend euro mee. Dit levert dit jaar een voordeel op. Dit structurele effect hebben wij verwerkt in het meerjarenbeeld voor de begroting 2025.

Programma nieuwkomers	3.373

Op basis van de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne is de verwachting dat de normvergoeding van het Rijk de werkelijke lasten overstijgt. In 2023 was het resultaat op project nieuwkomers 6 miljoen euro. Het verschil met het verwachte resultaat 2024 komt door de lagere normvergoeding vanuit het Rijk en de hogere exploitatiekosten door het openen van nieuwe locaties in 2024 (o.a. de opvang de Held III).

Ten opzichte van de eerste voortgangsrapportage is het voordeel groter door verlenging van een huurovereenkomst van een locatie. We hadden gerekend met kosten voor een nieuwe locatie. Ook is sprake van een hogere rijksbijdrage voor leefgeld dat we bij de eerdere prognose niet hadden meegenomen.

Vrijval budget duurzame inzetbaarheid	500

In de begroting zijn structureel middelen beschikbaar gesteld voor duurzame inzetbaarheid van oudere medewerkers in de gemeentelijke organisatie. In 2023 is een initiatief gestart om een VWOW-regeling (Vermindering werkweek oudere werknemers) uit te werken vanaf 2024.

Op dit moment is nog niet zeker is of en per wanneer deze regeling uitgevoerd gaat worden. Daarom verwachten een onderbesteding van het budget van 500 duizend euro.

Overig	757

Dit voordeel heeft vooral betrekking op vrijval van personeelsbudgetten door vacatureruimte en in dienst nemen van Young Professionals in plaats van in te huren.

4.2.2 Wijkontwikkeling en wijkvernieuwing	**Lasten**	**Baten**
Wijkvernieuwing	750	

In 2024 verwachten we een resultaat op het Uitvoeringsprogramma Wijkvernieuwing van 750 duizend euro voordelig. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de opgelopen vertraging in de uitvoering van projecten vanwege diverse capaciteitsvraagstukken, bijvoorbeeld in de wijken Indische Buurt & De Hoogte en Lewenborg.

Deelprogramma 4.3: Algemene inkomsten en post onvoorzien

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien Beleidsveld	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Prognose VGR 24-2	Verwachte afwijking VGR 2024
Lasten				
04.3.1 Algemene Inkomsten	9.955	9.955	6.374	3.581
04.3.2 Post Onvoorzien	185	185	0	185
Totaal lasten	**10.140**	**10.140**	**6.374**	**3.766**
Baten				
04.3.1 Algemene Inkomsten	855.963	893.496	893.838	342
04.3.2 Post Onvoorzien	0	0	0	0
Totaal baten	**855.963**	**893.496**	**893.838**	**342**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal deelprogramma 4.3	**845.823**	**883.357**	**887.464**	**4.107**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

04.3.1 Algemene inkomsten	Lasten	Baten
Treasury	3.581	804
Op het taakveld Treasury verwachten we bij VGR 2024-2 een resultaat van 4,4 miljoen euro voordeel. Door het uitvoeren van een bewust gekozen strategie hebben we op het juiste moment nieuwe leningen aangetrokken tegen gunstigere tarieven. We hebben een rentevoordeel van 5,9 miljoen euro. Daarentegen is er door de hogere stand van de reserves en voorzieningen een rentenadeel van 0,4 miljoen euro. Doordat de stand van de vaste activa en grondexploitaties lager is dan begroot, is er sprake van een lagere rentetoerekening. Dit leidt dit tot een nadeel van 1,6 miljoen euro. Tenslotte verwachten we vanuit schatkistbankieren nog een rentevoordeel van 0,5 miljoen euro		

Dividenden	-794

Aan dividenduitkeringen over 2023 ontvangen wij 794 duizend euro minder dan begroot: Enexis 687 duizend en BNG 107 duizend euro.

Bij Enexis is ten opzichte van 2022 sprake van een winstdaling door sterk oplopende kosten die nog niet goed gemaakt konden worden uit de (gereguleerde) aansluittarieven. De kostenstijging wordt verklaard door hogere inkoopkosten voor transport en distributieverliezen, alsmede hogere operationele kosten.

Ook bij de BNG is sprake van een lichte winstdaling. Dit werd veroorzaakt door een lager resultaat uit financiële transacties, dat voor een deel gecompenseerd werd door hogere renteresultaten.

Belastingen	332

04.3.2 Post onvoorzien	**Lasten**	**Baten**
Vrijval post onvoorzien	185	

Deelprogramma 4.4: Overhead en ondersteuning organisatie

Financiële toelichting

Deelprogramma 4.4 Overhead en ondersteuning organisatie **Beleidsveld**	**Primitieve begroting 2024**	**Actuele begroting 2024**	**Prognose VGR 24-2**	**Verwachte afwijking VGR 2024**
Lasten				
04.4.1 Overhead	143.339	148.370	144.886	3.484
04.4.2 Ondersteuning organisatie	7.957	7.190	7.190	0
04.4.3 Werken derden	2.131	2.391	2.391	0
Totaal lasten	**153.427**	**157.952**	**154.468**	**3.484**
Baten				
04.4.1 Overhead	9.317	9.149	9.277	128
04.4.2 Ondersteuning organisatie	1.616	1.217	1.217	0
04.4.3 Werken derden	2.131	2.391	2.391	0
Totaal baten	**13.064**	**12.757**	**12.885**	**128**
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	147	147	147	0
Totaal deelprogramma 4.4	**-140.216**	**-145.047**	**-141.435**	**3.612**

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2024 en de prognose 2024 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 500 duizend euro).

04.4.1 Overhead	Lasten	Baten
Brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen	1.319	
Voor het uitvoeringsprogramma brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen is in 2021 een budget beschikbaar gesteld. Het project nadert zijn einde, de nacalculatie is in 2024 aan uw raad aangeboden met een positief incidenteel resultaat van 1,3 miljoen euro.		
Migratie E-suite	1.729	
Dit meerjarig project loopt vertraging op door zowel de technische complexiteit als de complexiteit samenhangend met de samenwerking in Dimpact met andere gemeenten.		
Project Wet open overheid	561	
Dit meerjarig project loopt vertraging op doordat de landelijke planning voor publicatie van richtlijnen waar aan voldaan moet worden is vertraagd. Deze publicatie wordt dit najaar verwacht.		
Overige afwijkingen bedrijfsvoering inclusief ICT en opleidingskosten	0	128
Naast extra incidentele lasten voor ICT en opleiding ontstaat er onder meer een voordeel op personeel. Het duurt soms lang om vacatures vervuld te krijgen.		

Paragrafen

Paragraaf 1: Wijkontwikkeling en wijkvernieuwing

Paragraaf 2: Duurzaamheid

Paragraaf 9: Bedrijfsvoering

HRM

Arbeidsmarktstrategie

Nadat in 2023 de basis is gelegd voor de arbeidsmarktstrategie, met onder andere het nieuwe Carrière Centrum en onze werkgeverspropositie, ligt de focus in 2024 op de optimalisatie van de onderliggende processen en het beleid. We zetten in op behoud van medewerkers, waarbij we enerzijds een boost geven aan de interne doorstroom & mobiliteit en daarnaast ongewenste uitstroom willen voorkomen. De verdere uitvoering van de arbeidsmarktstrategie blijft tenslotte onze aandacht vragen. We hebben in dat kader een leidende rol in het onderzoek naar regionale samenwerking op het gebied van uitwisseling van personeel, re-integratie, traineeships en wervingscampagnes.

Organisatieontwikkeling

Om een aantrekkelijke werkgever met bevlogen medewerkers te blijven is het belangrijk te investeren in sterk en inspirerend leiderschap. We zijn halverwege het, door leidinggevenden goed beoordeelde, gemeentelijke leiderschapsprogramma dat in 2023 is gestart. Daarnaast zetten we de eerste stappen om onze strategische personeelsplanning binnen directies op elkaar af te stemmen, zodat deze als waardevol gereedschap kunnen fungeren voor de ontwikkeling van onze medewerkers enerzijds en een effectieve arbeidsmarktstrategie anderzijds. Voor zomer is de onderzoeksfase van de organisatie ontwikkelingsopdracht afgerond middels een rapport met daarin aanbevelingen om een toekomstbestendige organisatie te blijven. In de tweede helft van 2024 wordt hier een vervolg aan gegeven door het opzetten van een programma organisatieontwikkeling.

Duurzame inzetbaarheidWe willen graag dat medewerkers duurzaam inzetbaar zijn en blijven voor de interne en externe arbeidsmarkt. Hierbij wordt gewerkt langs drie pijlers: vitaliteit, mobiliteit en leren & ontwikkelen. Organisatie breed wordt er onderzoek naar het ziekteverzuim uitgevoerd. Daarnaast staat er een werkbelevingsonderzoek (inclusief werkdruk) gepland voor de tweede helft van 2024. Er wordt nog gewerkt aan de regeling ‘Vermindering werkweek oudere werknemers’.
Verwacht wordt dat medio 2024 de definitieve besluitvorming zal plaatsvinden. Per directie wordt via maatwerk nader invulling gegeven aan duurzame inzetbaarheid, waarbij per directie de focus kan verschillen.

Diversiteit en inclusie

We willen als werkgever in Groningen een afspiegeling zijn van de samenleving en dat betekent dat we er naar streven een inclusieve werkplek te zijn waar iedereen zich thuis én veilig voelt. Een werkplek waar we elkaar accepteren en respecteren, ongeacht afkomst, geloofsovertuiging, geaardheid of andere diversiteitskenmerken.

Voor 2024 hebben we het meerjarige Plan van Aanpak Diversiteit & Inclusie vertaald in een Actieplan D&I, waarin staat wat er van medewerkers verwacht wordt en met welke maatregelen op termijn een diverse en inclusieve organisatie kan ontstaan. Ook wordt er een eerste aanzet gegeven voor een langetermijnvisie.

Nadat de focus in 2022 en 2023 heeft gelegen op bewustwording en gedrag, komt daar in 2024 en 2025 het wekken van belangstelling van mensen met verschillende diversiteitsfactoren voor het werken bij de gemeente Groningen bij.

Voor het onderwerp sociale veiligheid is er een maatwerkaanpak gecreëerd om bewustwording en verandering te stimuleren. En om nieuwe vaardigheden aan te leren om een veilige werkomgeving mogelijk te maken. Ook wordt er ingezet op het aanbieden van een training in het kader van onbevooroordeeld selecteren, waar de nadruk ligt op het trainen van personen die bij het selectieproces betrokken zijn.

Begrotingsonrechtmatigheid

Met ingang van boekjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. Het college neemt deze verantwoording voor het eerst in de jaarrekening 2023 op. Hierin verklaart het college wel of niet rechtmatig te hebben gehandeld binnen de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens (3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves).

In de financiële verordening is opgenomen dat, indien een lastenoverschrijding tijdig gemeld wordt aan de raad, deze niet als onrechtmatig wordt beschouwd. Tijdig melden kan zijn bij de voortgangsrapportages of bij de jaarrekening.

In deze voortgangsrapportage verwachten we bij een aantal deelprogramma’s dat de geautoriseerde lasten worden overschreden.

Slot en nacalculaties

Slotcalculaties	
Q3 2024	Ket Bornholmstraat 50
Q3 2024	Friesestraatweg 137A
Q3 2024	BC Outsourcing
Q1 2025	Nacalculatie Esserberg veld 1,3 en 5 *(uitvoering veld 3 en 5 zijn doorgeschoven naar 2024)*
Q1 2025	Oosterhamrikzone
Q1 2025	Nesciopark
Q1 2025	Eemspoort
Q1 2025	Reitdiep fase 3 en 4
N.n.b.	Transitie DIV
Nacalculaties	
Q3 2024	Station Haren
Q3 2024	A-Kwartier
Q3 2024	Netwerkanalyse HOV-maatregelen *(incl. UMCG-Noord)*
Q3 2024	Tunnel Paterswoldseweg
Q3 2024	Tunnel Papiermolen
Q3 2024	Revitalisering Woonschepenhaven

Aanbevelingen Rekenkamer

De Kunst van het verenigen

Opvolging aanbevelingen rekenkamerrapport van april 2022 ‘De kunst van het verenigen’, juli 2023. In april 2022 verscheen het rekenkamerrapport ‘De kunst van het verenigen’ over onze instelling voor de amateurkunst VRIJDAG. In dit rapport zijn een aantal aanbevelingen gedaan. In de VGR II reflecteren wij hier op. We gaan hierbij vooral in op de rol van

VRIJDAG.

Maak scherpere keuzes
We zijn momenteel bezig met de nieuwe cultuurnota 2025-2028 waar VRIJDAG onderdeel van is. Op dit moment ligt een beleidsplan van VRIJDAG van 4 jaren voor dat net is beoordeeld door de Kunstraad. Het plan krijgt een goede beoordeling, waarbij de maatschappelijke betekenis van VRIJDAG wordt geroemd. “De Kunstraad ziet in VRIJDAG een enthousiaste en ambitieuze organisatie die waardevolle activiteiten ontplooit in stad en ommeland. De brede missie om zoveel mogelijk mensen mee te laten doen aan kunst en cultuur zorgt voor een even breed werkveld, waarbij VRIJDAG optrekt met verschillende culturele en maatschappelijke samenwerkingspartners”. Wel wordt geadviseerd een heldere afbakening van taken en rollen te maken, dit vooral op het gebied van deskundigheidbevordering, een taak die K&C ook op zich neemt. We vragen VRIJDAG hier een toelichting op te geven.

Meer activiteiten in de wijk
Op dit moment zijn de cultuurcoaches actief in de volgende wijken en dorpen; Beijum, Lewenborg, Vinkhuizen, Korrewegwijk, Ten Boer, Hoogkerk, De Wijert, Rivierenbuurt, Selwerd, Paddepoel en de Oosterparkwijk. Daarnaast is er een cultuurcoach actief op de verschillende AZC’s in Groningen.

De cultuurcoaches hebben over het algemeen 12 uren per week, in een aantal gevallen zijn uren uitgebreid op wens van het gebied. Er is een pilot gestart met een rondreizende cultuurkiosk die inwoners van de wijken uitnodigt voor een ontmoeting met buurtgenoten en hen enthousiast maakt voor de verschillende culturele activiteiten in de wijken en in het centrum. Er is veel gaande in de wijken, waarbij de cultuurcoaches een actieve en stimulerende rol hebben. Hierin is VRIJDAG enorm gegroeid, dit komt door de uitbreiding van cultuurcoaches en in sommige gevallen door extra budget.

Ontwikkel ondernemerschap
In onze brief van 28 april 2022 (201567-2022) gaven we aan dat VRIJDAG binnen de vastgestelde subsidies ondernemerschap heeft getoond door een nieuw buurtprogramma te ontwikkelen, door een uitgebreid aanbod voor binnenschoolse activiteiten te ontwikkelen en door de KultuurCentrale in het leven te roepen. Daarnaast wordt er gestuurd op efficiënte bedrijfsvoering (zoals ruimtegebruik, groepsgrootte en minimaliseren van leegstandsuren bij docenten in dienstverband). Een commercieel verdienmodel is niet mogelijk, zelfs niet in de zaalverhuur want die is gericht op de amateurkunst in Groningen en gaat tegen een daarbij passend tarief.

Versterken relatie met amateurkunstveld
Het team bij het KultuurLoket, de ondersteuningsfunctie van VRIJDAG, is het afgelopen jaar uitgebreid. De ondersteuningsfunctie is verder ontwikkeld en biedt nu duidelijkere producten. Het is overigens goed om te realiseren dat 80% van de beoefenaars van amateurkunst dit niet langer doet in verenigingsverband. Dit betekent dat 'het amateurkunstveld' niet langer een heel homogene groep is. Dit maakt het ondersteunen van deze groep ingewikkeld. Landelijk is VRIJDAG onderdeel van een pilot om te onderzoeken wat een landelijke online community voor cultuurparticipatie (zoals de KultuurCentrale) kan betekenen voor de amateurkunstsector.

Zorg voor actieve klankbordgroep
Uit onderzoek is gebleken dat er geen behoefte is aan een klankbordgroep, wel is er behoefte aan kennisdeling. In 2023 heeft het 'Cultuurfeest' plaatsgevonden in het Forum. Dit was een dag waarbij verenigingen uit de wijken en het centrum zich konden presenteren, kennis konden delen en workshops konden volgen op gebied van tekenen, dansen, liedjes schrijven etc. Deze dag was een groot succes. We hebben dit kunnen financieren met coronamiddelen. Voor dit jaar en de komende jaren hebben geen ruimte om zo groots uit te pakken.

VRIJDAG gaat wel verder met de inhoud van deze amateurkunstdag. 4 keer per jaar worden er kennissessies georganiseerd voor het amateurkunstveld waarbij steeds specifieke thema's aan bod komen.

Maak rol in talentontwikkeling duidelijk
De focus van VRIJDAG ligt op het verleiden en in aanraking brengen van inwoners met kunst en cultuur met de wenselijke vervolgstap naar beoefening van kunst en cultuur. Er zijn andere organisaties die zich richten op het opkweken van talenten. VRIJDAG verwijst actief door naar anderen om te zorgen dat mensen hun passende plek vinden in de cultuurparticipatie. De lijntjes tussen de verschillende organisaties zijn kort. VRIJDAG heeft overigens wel een aantal talentklassen, die zijn gericht op kinderen met veel passie en die veel aan het werk willen. De docenten van die klassen weten de kinderen met meer in hun mars te spotten en door te geleiden naar bijvoorbeeld de Noorderlingen of naar specifieke docenten.

Samenspel in samenwerking met private instellingen
De private markt is zo breed en divers dat gerichte samenwerking lastig is en blijft. VRIJDAG investeert op samenspel: ze innoveren op vorm en het aantal deelnemers groeit. Daarbij is zichtbaar dat er veel deelnemers zijn die elders les hebben. Ook bestaat het docentencorps steeds meer uit mensen die ook een privé of andere praktijk hebben en dat leidt tot nieuwe samenwerkingen

Meldpunt Overlast en Zorg

In mei 2024 is de raad middels een brief geïnformeerd over de voortgang van dit onderzoek.
Bij de tweede voortgangsrapportage van 2025 zullen we u opnieuw informeren over de voortgang van dit onderzoek.

Hervormingen

De stand van zaken van de lopende hervormingen vindt u bij deelprogramma 4.2 College, raad, wijkontwikkeling en wijkvernieuwing.